

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA PRESORGANO

DE LA

JARO VI^a : OKTOBRO-NOVEMBRO 1915

10-11

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO DE "KATALUNA ESPERANTISTO"

== PALLA, 8, PRINCIPAL : BARCELONA ==

Honora Direktoro : FRED. PUJULÀ

<i>Dirktoro</i>	JOSEP GRAU
<i>Redakcia sekretario</i>	ESTANISLAU PELLICER
<i>Redaktoroj</i>	ARTUR DOMENECH JOSEP VENTURA
<i>Administristo</i>	JOSEP SERRAT
<i>Administracia sekretario</i>	JOAN AMADES

KUNLABORANTOJ

Narcís BOFILL (Palma de Mallorca). — D-ro Jacinto BREMÓN (Barcelona). — D-ro Josep CASANOVAS (Girona). — D-ro Joaquim COLL (Barcelona). — Delfi DALNAU (Bahía Blanca, Rep. Argentina). — Víctor O. DE ALLENDE (Bilbao). — Josep DOMENECH (Reus). — Gustau GALCERÁN (Vilanova i Geltrú). — Joan GILI (Barcelona). — A. NOVEJARQUE (Valencia). — Pastro Josep PLANAS (Barbarà del Vallès). — Joan ROSALS (Barcelona). — Eulalia ROSELL, Teresa ROSELL (Vilanova i Geltrú). — Josep ROSSELLÓ (Sant Joan, Mallorca).

KORESPONDANTOJ

B. Castells (*Andratx, Mallorca*). — J. Feliu Sureda (*Anglès*). — A. Romagosa (*Arbús del Penadés*). — P. Avellana (*Argelaguer*). — P-tro M. Pamies (*Argenters*). — J. Armengol (*Armentera*). — R. Teixidó (*Badalona*). — J. Aulina (*Banyoles*). — J. Cardona (*Berga*). — F. Rubinat (*Borges Blanques*). — J. Jané (*Catalañell*). — F. Barberó (*Flix*). — G. Menéndez (*Gijón*). — A. Mosella (*Igualada*). — B. Nogué (*Masilsa*). — J. Allagès (*Manresa*). — P. Domenech (*Marçóvell*). — R. Riera (*Mieres*). — Ll. Santocana (*Molins de Rei*). — J. Vilà (*Olot*). — F. Sagrera (*Palafugell*). — P-tro Tomás Alsina (*Prades*). — P. Llopart (*Querall*). — E. Aguadé (*Reus*). — P. Solanas (*Rubi*). — R. Martorell (*Sabadell*). — E. Presas (*Sant Feliu de Guixóles*). — J. Rosal (*Sant Joan Les Fonts*). — P. Costa (*Santa Coloma de Farnés*). — J. Girona (*Silva del Camp*). — J. Vidal (*Taradonna*). — M. Solà (*Tarassà*). — F. M. Brú (*Tivissa*). — F. Guixart (*Vendrell*). — R-do P. Plana (*Ventalló*). — P-tro Antò Ribas (*Vick*). — A. Robreño (*Vilafranca del Penadés*).

Nia devizo: *Maro estas gulfaro*

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE

Kataluna Esperantista Federacio

KAJ DE Baska Esperanta Federacio

Redakcio kaj Administracio:

Palla, 8, principal: Barcelona

Nia Honora Direktoro

TRO konfida espero pri la daŭro de la eŭropa milito, kiu fortenas el ni nian amatan pioniron, S-ro Fred. Pujulà, estis la kaŭzo, kial la Direkta Komitato de KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO decidis ne komplezi lian ĝentilan peton, ke oni eksigu lin el la posteno de Direktoro de KATALUNA ESPERANTISTO, kies taskon li ne povas plenumi. La Redakcio de la gazeto, kiu al kutimiĝis sentadi la tertan kaj altvaloran gvidadon de S-ro Pujulà, proponis provizoran solvon por la funkciado de la presorgano de la Federacio, laŭ kiu la gazeto aperis en la intertempo ĝis nia VI^a Kongreso. Tiu ĉi, rekoninte pro la novaj cirkonstancoj la bezonon forigi de S-ro Pujulà la respondecon de lia bedaŭrinde ne efektiva direktado, decidis komplezi lian peton kaj komisiis min, ke mi prenu la gvidadon de nia gazeto, kun la helpo de miaj kolegoj en Redakcio, ĝis kiam li povos repreni siaĉ lokon en ĝi. Okaze, la Kongreso esprimis per aklamo sian dankon kaj simpatian al nia eminenta samideano, al kiuj la tuta Redakcio aldonas siajn plej varmajn, atendante la okazon, kiun ni deziras plej baldaŭan, kiam S-ro Pujulà, kies paŝojn ni senhezite sekvas, povos denove inter ni repreni sian postenon, ĉe kiu li tiel sperte kaj kompetente laboradis ĉiam por la sukceso de nia ideo.

JOSEF GRAU

VI^a Kongreso de la Kataluna Esperantista Federacio

Vilanova i Geltrú : Oktobro 1915

Sabato 16^a

ALVETURO DE LA KONGRESANOJ

KUPITAJ per la preparado de la propaganda ekspozicio, per la aranĝoj por akcepti la esperantistojn alveturantajn, per la pretigo de la akcepto farota al la oficiala delegito de lia Moŝto la Ministro de Publika Instruado, kiu estas venonta al la Kongreso, la membroj de ĝia Organiza Komitato nerimarkite alvenis al la sepa vespere, ĥoro kiam devas alveturi al la kongresurbo la Reĝino de la Floraj Ludoj kun sia familio, kiu de Lleida venas honori nian feston. Tiuhore kunvenis en la kajojn de la stacidomo ĉiuj fraŭlinoj, kiuj la morgaŭon akompanos en kortego la Florludan Reĝinon; fratinoj Rosell, niaj poctinoj el Vilanova; la membroj de la Organiza komitato S-roj Soler, Pascual, Mas, Fort, Martí, Escofet kaj ceteraj, apud la ĉeflaborinto nia kara Gustau Galceràn; S-roj Agudé kaj Domènech el Reus, kun aliaj fruevenintaj, gesinjoroj Mensa, S-roj Artur Casas, Josep Grau kaj aliaj el Barcelono.

La beleco de la atendantaj fraŭlinoj, la entuziasmo de la samideanoj, mallongigis la momentojn, kaj post nemulte grincado de la vagonaj bremsoj miksiĝis al la babilada bruo, atentigante nin pri la alveturo de vagonaro. Tuj desaltiĝis el ĝi Nia Reĝino kune kun la eminenta pocto S-ro Morera i Galicia, fraŭlinoj Maria kaj Josefina Macià kun ilia patro, la parlamenta deputito, kaj multaj aliaj personoj el iliaj familioj. Ilin kore akceptis la atendantoj, kaj estis ĵus finitaj la prezentadoj kaj salutoj, kiam alveturis vagonaro el Barcelono, per kiu vojaĝis, neatendite granda nombro da samideanoj el diversaj urboj katalunaj. Kaj jen estas sur la kajo D-ro Casanovas, el Girona; S-roj Solà, Ventura, Chaler, Figueras kaj multaj aliaj el Terrassa; S-roj Martorell, Costa, Ullar kaj ceteraj el Sabadell; Pastro Planas, el Barbarà del Vallès; D-ro Bremón, sinjoroj Balsells, Serrat, fraŭlino Grau, sinjoroj Amades, Pellicer, Domènech, Torné, Renom, Buyé, Bordas, kaj multege da aliaj el Barcelono. Estus malfacile diri

ĉiujn nomojn de la esperantistoj el la diversaj urboj, kiuj post la flagoj de la grupoj direktis sin al la hoteloj.

Dum la tuta trairado ili altiris la atenton de la loĝantaro, kiu komentariis bone la komencon de la Kongreso. En la elmontrejo de la vendejo de S-ro Sagalés, en centra strato de la urbo, estis ekspoziciataj la premioj de la Floraj Ludoj, kaj niaj samideanoj alvenintaj havis la ĝojon konstati, kiom amase la publiko rigardadis ilin, interesigante pri nia afero. La tuta urbo bruis pro la surprizo gastigi tiel nombrajn kongresanojn, kiuj dume loĝigadis sin kaj pretiĝis vespermanĝi.

AKCEPTO ĈE LA URBODOMO

Je la naŭa kaj duono, la Urbodomo pleniĝadis per la esperantistoj kaj aŭtoritatuloj, kiuj venis akcepti ilin, kiam alia vagonaro el Barcelona elŭtis en la kongresurbon novan amason da esperantistoj, kiuj tuj sin direktis al la akceptejo.

Tiam, en la kunsidosalono de la Urbkonsilantejo S-ro Braquer, urbestra moŝto, kiun akompanis multaj urbkonsilantoj, S-ro Alegre, provinca deputito, kolonelo Soler, S-ro Crusat, sekretario de la Industria Lernejo kaj multege da altrangaj enurbaj personoj, per varmaj kaj tre sinceraj vortoj salutis la kongresanojn, dezirante ke ilia restado en la urbo de li reprezentata estu tre agrabla kaj ke la Kongreso per sia sukcesa laboro antaŭenigu nian movadon laŭ la deziro de la esperantistoj.

D-ro Bremón nome de la aliurbanoj dankis elokvente la urbon, kiu per la vortoj de sia urbestro, antaŭpromesis por nia festo brilan sukceson. La aplaŭdado soninta post la salutado de S-ro Braquer reaŭdiĝis laŭte post la bela parolado de D-ro Bremón.

EN LA ATENEO. MALFERMA KUNSIDO

Amase sin direktis al la Ateneo ĉiuj kongresanoj, inter kiuj aŭdiĝis ankoraŭ la bruo de salutoj kaj renkontiĝoj inter la laste alvenintaj kaj tiuj pli antaŭe vojaĝintaj. Cetere, tio okazis same la morgaŭon, kiam la vagonaroj, de ĉiuj direktoj venintaj al la kongresurbo, kondukis al ĝi amasojn da samideanoj.

En la salono de la Ateneo, kiun tute plenis la esperantistaro, S-ro Urbestro, apud kiu staris la cititaj aŭtoritatuloj kaj la membroj de la Direkta Komitato de la K. E. F. ripetis siajn vortojn de bondeziro kaj ĝojis, ke la komenco de la Kongreso montras jam kian grandan sukceson ĝi estas atingonta. Meze de laŭta aplaŭdado li deklaras la

Kongreson malfermita nome de lia moŝto la Ministro de Publika Instruado.

Tuj S-ro Balsells, prezidanto de la K. E. F., salute al kiu revigliĝas la aplaŭdoj, legas sian jenan paroladon.

Sinjoroj:

Altigita per nemeritita decido de la kvina Kongreso de nia federacio al ĝia prezido, mi devas hodiaŭ plenumante la taskojn proprajn de la ofico, kiun kun danko mi akceptis, diri al vi, kiaj estas la rimedoj, kiujn la Direkta Komitato, kies prezido tiel honoras min, kredas necesaj por la hela kaj edika efektiviĝo de la celo de nia organizacio, al kiu dediĉis siajn fortojn la Komitatoj, kiuj antaŭiris la nunan.

Ekzistas, en la vivo de nia Federacio, senfrukta kaj soleca interspaco, kiu respondas, se oni komparas ĝin al vivo de homa korpo, al tiuj patologiaj situacioj, kiuj senigas la individuon je la eblico plenumi eĉ la plej signifikantan taskon. Mi aludas la tempon, kiu forpasis de nia kvina Kongreso en Sant Feliu de Guixols ĝis la reapero de nia gazeto en fino de l' pasinta jaro. Ne konvene estas, en mia nuna loko, analizi la kaŭzojn, kiuj produktis tiun nenormalaĵon, ĉar kvankam ĝi povas esti askribita al laĉiĝo de tiuj, kiuj devis subteni la nenigan kaj senfruktan lukton, kiu malhelpis la progreson de nia Federacio dum la jaro mil naŭcent dek kvara, tamen estas vere, ke la situacio de la ekstera medio al niaj iniciativoj ne ŝajnis plej adekvata por ilia disvolviĝo.

Estas diritaj sur la paĝoj de KATALUNA ESPERANTISTO ĉiuj kaŭzoj, kiuj motivigis la prokraston de ĝia publikiĝo, kaj tio ŝparigas de mi insiston pri ili, des pli, tial ke ankaŭ ilin devas preparoli en sia raporto nia kolego sekretario. La fakto estas, sinjoroj, ke kiam tiu ĉi Komitato prenis sur sia la direkton de la K. E. F., estis necese, ĉar ni ne trovis la vojon glata, sed eĉ male, plena de baroj kaj malhelpoj, fiksi jam ĉe la komenco noemon por konduko kun la firma volo adapti al ĝi la estontan agadon de la Komitato.

Kaj antaŭ la konsola fakto, ke nia lingvo, kiun ni ĉiuj volis meti al servo de la paco, povis ankaŭ en servo de paco bone taŭgi por doĉtigi iaĵn el la teruroj de milito, la Komitato kredis, ke ĉiuj esperantistoj konserveis sian fidon kaj entuziasmon, kiel efektive okazis, nenecesigante la klopodon ilin konservadi por nia idealo, kaj eĉ senpezigante la taskon fortikigan de niaj organizacioj per tio donante al ni pli vastan kampon por la propaganda agado kaj disvastiĝo de nia lingvo kaj de la idealo, kiun ĝi nutras en niaj samcelecoj.

Konscia pri la ĵus aludita fakto, la Komitato juĝis, ke plej bona rimedo plifortigi tiun entuziasmon kaj la rezultatojn, kiujn ĝi produktas, estas starigi aparte kaj samtempe kun la komuneco de idealo, komuneco de materiaj interesoj povantaj kunigi nin, se iam, kontraŭ mia kredo, niaj esperoj ŝanceliĝus. Al tio respondas, el la multaj kiuj povas pli poste disvolviĝi, la propono solvata de la Kongreso, fondi Mutualan Asocion Esperantistan, kies fundamentojn, inspiritajn de larĝa spirito de solidareco kaj altruismo, ellaboris tiu ĉi Komitato, kiujn certe la Kongreso bone akceptos.

Estas ankaŭ, laŭ opinio de la Komitato, esperiga efektiviĝo la establo en

Barcelono de la Barcelona Hejmo de la K. E. F., kie la Komitato plenumis la laboron por la atingo de la, efektive ne gravaj, rezultatoj atingitaj dum la unua jaro; ĉar, se estas vere, ke en ĝia komenco ne ekzistis ankoraŭ la materiecio de tiu kunveno, la spirito de ĝiaj iniciatintoj ekzistadis jam, sin ĉarmante por laboradi, ĉe la privataj loĝejoj de niaj kolegoj en komitato, por kinj. — kaj tio estas nur mia persona opinio, — prezentis ja veran ĝenon la oftaj kunvenoj, necesaj por restarigi la bonan marŝadon de la Federacio.

Kvankam oni povas konsideri, ke la rezultatoj atingitaj deŝt la starigo de la Hejmo, ne havas grandan transcendecon, mi kredas tamen ke estas juste rekoni la diferencon favoran, kiun oni povas observi, komparante ilin al tiuj efektivigitaj en antaŭaj cirkonstancoj : kaj oni ne vidu en tio ĉi eĉ plej malgrandan kritikon por tiuj, kiuj konsistigis la antaŭajn Komitatojn, sed kontraŭe, la konstato pri bezono de loko, kie estos eble kunveni ĉiuj, kiuj deziras dediĉi al nia ideosian energion. Premio ja sensignifa al la sindona oferemo de tiuj tion farantaj!

Sur tiuj fundamentoj, kaj instruitaj de la atingitaĵoj, ni opinias, ke la propagando por allogi novajn elementojn devas fariĝi la preferata tasko de la Federacio, por kin celo kaj por helpi la dankindan laboron de niaj propagandistoj, estas necese tuj publikigi almenaŭ du beoŝurojn, kiujn oni povas dediĉi, la unuan por pritrakti la grandan nombron de utilegaj servoj faritaj de Esperanto dum la unua jaro de eŭropa milito, kaj la dua povus enteni epitomon de nia lingvo, simila al tiuj, kiuj en aliaj landoj tiel bone efikas per sia majstra elmontrado de la reguloj de nia simpla gramatiko; broŝuroj, en kiuj oni ne malatentos aludi mallonge la servojn, kiujn nia helpa lingvo faras, tiel same ĉe la studo de lingvoj naturaj, kiel ĉe la interligo de ĉiaj rilatoj, kiel ankaŭ ĉe la diavastigo de literaturoj de popoloj, kiel nia, kies lingvon parolas ne granda nombro da homoj.

Fine, estis vera ĝojo por la Komitato, ke dum ĝia agado oni reprenis en formo, kin povas konduki ilin al hela sukceso, la laborojn starigi en nia lando esperantistan superan organizaĵon, rilate kiun, malmulto restas al mi dirota post la vibranta artikolo, kiun al tia afero dediĉis en lasta numero de nia gazeto ĝia direktoro. Krom tiu afero, devos la Kongreso solvi la demandon pri fortigo de nia financo, atentante al la opinio de la raportuloj, kiujn por tio elektis la antaŭa. Estas superflue insistadi plu pri tiuj punktoj, kaj pri tiuj aliaj, kiujn via kompetenteco kaj entuziasmo povas submeti al la kongresa diskutado.

Restas al mi nur, diri al vi kelke da vortoj, ne por peti de vi serenecon en la decidoj kaj diskutoj ilin antaŭirontaj, ĉar tio estas dubi, via ofendante, pri via spirito de larĝa toleremo, naskita de via nobla entuziasmo por nia afero. — sed por atentigi vin ke, dum la kongresa okazo kaj dum la laborado post ĝi plenumota, nia devizo devas esti la starigo de konscia kunagado de ĉiuj membroj de nia asocio por atingi en ĝi la superan garantion pri sukceso de la efektivigo de nia aspiro, ke, inter ni, ĉiuj kaj ĉiu estu utilaj al nia komuna tasko, sed ne necesaj, tiamaniere, ke estu ebla la interŝanĝo kaj anstataŭo de kapabloj, ne nur inter la elementoj nomeblaj direktantoj, sed inter tiuj, kiuj, malgraŭ nomi sin direktatoj, tenas sur si, en la aŭtonomio starigitaj asocioj, la superan direktadon.

Aplaŭdoj denove sonas, kaj S-ro Ventura, sekretario, petas la reprezentantojn de grupoj aŭ societoj, ke ili prezentu siajn rajtigilojn kaj alparolu la Kongreson.

Tion faras : S-ro Enric Aguadé, el la *Esperanta Tarragonprovinca Ligo*, el *Priorata Stelo* (Falset), el *Nova Semo* (Reus), kaj el la gazeto «*La Vea del Campa*» (Reus), S-ro Pere Domenech, el *Martorelĵa Stelo* (Martorell), Pastro D-ro Josep Casanovas, el *Ĝeronprovinca Esperantista Ligo*, el *Gerona Espero* kaj el *Studenta Juneco* (Girona), el *Flugila Penso* (Ventalló), kaj el la ĵurnalo «*El Nortes*» (Girona), S-ro Sebastià Chaler, el *Lumon* (Terrassa), S-ro Frederic Mensa, el *Ĉiam Antaŭen* (Barcelona), S-ro Josep Boireu, el *Libera Stelo* (Barcelona), S-ro Artur Domenech, el *Fervojista Stelo* kaj *Barcelona Stelo* (Barcelona), S-ro Josep Domenech, el «*Centro de Lecturas*» de Reus, kaj S-ro Artur Casas Rosales, el *Hispana Societo p.p. Esperanton*.

Alĝas al la Kongreso, per telegramo aŭ telefonaĵo, S-ro Melas (Tarragona), S-ro Kühnl el Praha, en San Sebastián; S-ro San Millán el *Madrida grupo* (Madrid), S-ro Cimr el Praha, en Madrid; *Esperanto kaj Patrujo* (Barcelona) kaj S-ro Soriano el la *Sevilla grupo*.

Per letero alĝas *Esperanta Fervoro* (Mieras); Pastro D-ro Joaquim Coll (Barcelona), *Esperanta Idealo* (Sta. Coloma de Farnés), *Stelanoj* (Molins de Rey), *Esperantista Klubo* (Palma de Mallorca), *Esperanta Burgono* (Rubí), *Vika Esperantistaro* (Vich), *Laboro kaj Kulturo* (Calafell) kaj S-ro Jesús Ramírez, Madrid.

S-ro Galcerán legas leteron de S-ro Kühnl, la eminenta bohema samideano, kiu laŭ la programo devis malfermi la propagandan ekspozicion, per kiu li esprimas sian bedaŭron, ke li ne povas persone ĉeesti. Tial S-ro Balsells deklaras la Ekspozicion malfermita, samtempe anoncante, ke la kunsido labora akurate komenciĝos morgaŭ je la naŭa.

EN LA EKSPOZICIO

En la teretaĝo de la Ateneo, kies murojn oni ĵus speciale tapetis, estis instalita la propaganda ekspozicio. Al ĝi iris ĉiuj ĉeestantoj, kiuj devis atendi iom por eniri, tial ke kvankam loko sufiĉas, estas malfacile cirkuli. La ilustraĵoj donas bonan ideon pri tiu bela Ekspozicio, kiun multaj samideanoj opiniis la plej kompleta, kiun oni ĝis nun okazigis en nia lando.

En la unua salono, kiun prezidas busto de nia Majstro, vidigas sur la muroj grandaj belaj esperantaj afiŝoj, diversaj tre interesaj bildoj, kolekto de bildaro esperanta kaj specimenoj de korespondajoj esperantaj el 96 landoj diversaj. Sur la tabloj montriĝas ekzemplero

de ĉiu el la aperantaj gazetoj kaj el ĉirkaŭ ducent diversaj aperintaj; cento da turismaj eldonaĵoj apud multege da komercaj katalogoj en Esperanto, kaj sur unu tablo la esperanta literaturo estas reprezentata per siaj plej valoraj eldonoj, el kiuj «La Biblio», «El Parnaso de Popoloj», «Albrecht Durers», la tuta «Kolekto de La Revuo» kaj aliaj altiris tre grandan atenton.

En la dua salono, en ĉefa loko oni prezentis la servojn de Esperanto dum la milito. Ambaŭflanke de portreto de D-ro Zamenhof, kiun palmoj, laŭro kaj olivobranĉoj simbole ĉirkaŭis, estas elmetitaj la publikaĵoj esperantaj de la batalantaj ŝtatoj, kaj sur tablo apuda vidiĝas ĉiuj pacifismaj dokumentoj apud ekzempleroj de kartoj kaj leteroj en Esperanto cenzuritaj de ĉiuj landoj. Sur la muroj kelkaj miloj da poŝtkartoj ĉiulandaj, multenombra kolekto de fotografaĵoj de grupaj ekskursoj kaj propagandoj kaj aro da afiŝoj kaj reklamiloj kompletigis la efikon de la, sur tablo montrataj, dokumentoj de la V^a kaj X^a Universalaj Kongresoj. En la centra tablo, kolekto de ŝlosiloj, gramatikoj kaj vortaroj el ĉirkaŭ 30 diversaj lingvoj allogis la vizitantojn, kiujn mirigis ĉefe kartvel-lingva ŝlosilo per siaj tre belaj skribsignoj. Arbustoj kaj kreskaĵoj kompletigis la ornamon de la salonoj, kiuj tre bele efektis.

Post la vizito, kiun ĉiuj kongresanoj kun la aŭtoritatuloj faris, S-ro Suñé prezidanto de la Ateneo dediĉis al la esperantistoj vinon de honoro. Por la afabla regalo dankis lin S-ro Grau, kies vortojn, same kiel tiujn de la prezidanto de la Ateneo, oni aplaŭdis forte. La malavara luno retenis en la salono longatempе ĉiujn samideanojn, kiuj plenaj de espero pri sukceso komentariis la okazintaĵojn. La neatendita alveno de S-ro Maynar, samideano el Zaragoza, urbkonsilanto-sindiko de la tiea urbestro helpis ankoraŭ la bruadon de la ĉies entuziasmo, kiu tamen iom post iom silentiĝadis ĉe la disiroj kaj eĝis morgaŭ-adiaĵoj. «Estis jam du horoj postnoktomeze kiam tio okazis.

Dimanĉo, 17^a

Diskoniĝis tra la urbo sciigo pri la sukcesa komenciĝo de la Kongreso, kio efikis bone. Helpis al tio la alvenado de multaj grupoj da samideanoj kaj la svarmado tra la urbo, jam de frua mateno, de multaj verdstelanoj.

Je la 8^a en la paroĥia preĝejo okazis diservo por la katolikoj, dum kiu estis farota esperanta prediko. Tamen pro lastmomentaj malfacilaĵoj tio ne povis efektiviĝi kaj la ĉeestantoj, precipe neesperantistoj, bedaŭris, ke la anoncita prediko en helpa lingvo ne estis farita.

LABORA KUNSIDO

Je la naŭa akurate komenĉiĝas en la Ateneo la labora kunsido. En la preda loko vidiĝas belaj standardoj de la grupoj. Pro foresto de sinjoroj prezidanto kaj vicprezidanto de la Federacio, kiuj iris al la stacidomo atendi kun la Urbestraro kaj altrangulare la alvenon de la delegito de la Ministro de Publika Instruado, prezidas S-ro Grau, kaj agas kiel sekretario kaj vicesekretario tiuj de la K. E. F., S-roj Ventura kaj Buyé.

Oni aprobas unuanime la bilancon de 1914 publikigitan en KATALUNA ESPERANTISTO.

Salute alparolas la Kongreson, ĵus venintaj al ĝi, S-roj Jaume Marcé, el *Fratesco* (Vendrell) kaj Joaquim Bolós, el *Nova Sento* (Barcelona). Aliĝas la fondinto de *Laboro Esperanta* (Vilanova), kiu, blindiĝinte, esprimas sin per Braille-akribado.

S-ro Ventura legas kiel sekretario sian raporton por la intertempo 1914-1915. Ĝi estas bela dokumento flue verkita, per kiu li elcitas ne nur la projektojn sed la efektivaĵojn atingitaĵojn, kiuj instigas la kongresanaron varme aplaŭdi. Juĝu pri tio ĉiu necesinto, per la jenaj linioj ĉerpitaj el la raporto de S-ro Ventura.

«La Skolta Societo en Barcelono petis al la Federacio profesoron por malfermi kurson de Esperanto en ĝia sidejo. Ni tuj trovis unu, kiu akceptis tion fari, kaj la kurso komenciĝis kaj finiĝis kun granda sukceso.

Iniciativo, kiu ni ĉerpis pri kreo de mallara insigno de la K. E. F., fariĝis jam fakto, kaj tiun insignon nun oni povas vendi je malalta prezo.

Estis granda ĝojo por ĉi tiu Komitato, kiam kelkaj malavaraĵoj esperantistoj barcelonaj oferis propeavole loĝejon al la K. E. F., kompreninte la bezonon, kiu ĝi havas je ĝi por siaj kunvenoj kaj ceteraj aferoj ĝin koncernantaj, kaj ni akceptis tulkore kaj danke tiun proponon kun la kondiĉoj, kiujn oni prezentis al ni, ke la loĝejo estos nomata BARCELONA HEJMO de la K. E. F., ke en ĝi povos ĉesti ĉiuj esperantistoj kaj ke la Administracio de la K. E. F. estos tiu de la Hejmo. Nia decido estis meti tiun aferon al la konsidero de la hodiaŭa Kongreso.

Jam antaŭ longa tempo ni komencis ĉiunonatan dissendon de numeroj de nia organo, kompreneble senpagan, kiu daŭras ĝis nun kiel propagando kun la intenco interesi eksterkatalunajn samideanojn kaj aliri al nia organizaĵo novajn aliĝojn aŭ abonojn por la KATALUNA ESPERANTISTO.

Ni eldonis ĉirkaŭerojn por ebligi, ke novaj federaciaĵoj eniru en la K. E. F., kaj ni ĵus komencis privatan propagandon inter la iamaj esperantistoj por denove ilin konduki apud nin kaj al la aktiva tasko por nia afero. Ni establis la interŝanĝon kun la Biblioteko de Katalunujo, en kies legejo troviĝas nia gazeto; kun la Societo por altiro de Ailandanoj; kun la Komitato por Pedagogia Esplo, rado de la *Mancomunitat de Catalunya*, en kies gazeto «Kajeroj pri instruado» oni anoncas pri nia gazeto, liverante al ni per tio la rimedon alveni sciigojn

pri nia movado al ĉiuj instruistoj en Katalunujo; kaj kun la Barcelona Ateneo (al kies Komitato ni tion petis kaj ni kredas, ke la peto estas akceptota).

Tuj post la enlekigo de la Barcelona Hejmo, la K. E. F. fondis internaciajn servojn interkonsente kun U. E. A., kiuj povas doni kaj donas jam bonajn rezultatojn. La kurso de Esperanto en la Barcelona Universitato, nunjare ni multe propagandis per afiŝoj kaj prospektoj kaj ni atingis kelkajna enskribiĝojna krom la ordinaraĵna.

Perfektigon en la administraciaĵna servoj de la K. E. F. ĉiuj federaciaĵna efektivene povis konstati, kiel ekzemple la novaj banderoloĵna de la gazeto, la presitaĵna adresoĵna sur ĝi, k. t. p., k. t. p.

Oni disdonis esperantaĵna ŝlosiloĵna kun folio enmetita, kiu parolas pri la K. E. F. kaj pri ĝi na gazeto kiel ankaŭ pri la Barcelona Hejmo kaj ĝiaĵna bonaj servoj al la samideanoĵna.

La K. E. F., kies celo estas kunigi ĉiujna esperantistojna de kataluna lingvo, sentas la mankon de la kvin grupoĵna, kiuj restas for de ĝi, kaj tial, lastatempene Komitato sendis komunikaĵna invitantaĵna ilin aliĝi al la Federacio kaj kontribui per ĉiuj siaĵna fortoj al la kunagado por Esperanto. La K. E. F. etendas al ili la brakoĵna preta ilin ame alpreni al sia koro kaj plifortiĝi per la novaj entuziasmo kaj fervoro, kiujna ili povas alporti al ĝi.

Resume, kvankam la nombro da laboroj, kiun ni faris ne estas multa, tial ke ni devis antaŭ ol ĉio alia efektivigi la fortan reorganizaĵna en la K. E. F., tamen ĝi estas tre fruktoporta kaj ni estas feliĉaj, ke ni povis atingi por ĝi la fortilkan bazon de vivo, kiun bezonas ĉiu organizaĵna destinita plenkreski kaj esti la bastiono de unu granda afero.

JOSER VENTURA

S-ro Serrat, administristo, klarigas pri la ekonomia situacio de la K. E. F., bedaŭrante, ke ankoraŭ ŝuldas multaj grupoĵna kaj membroĵna siaĵna kotizaĵnaojna de antaŭaj jaroĵna. Li diras ke de komenco de 1915 oni senkompate forstrekos de niaĵna vicoj ĉiujna nehelpantoĵna, kaj petas, ke oni klopodu eviti la malfacilaĵnaojna, kiujna nepago de la kotizo faras por la bona irado de nia asocio.

S-ro Gran proponas ke la kongresanoĵna subskribu dokumenton sendotan al S-ro Pujulà esprimante al li sian simpatian, kio estos radio de espero kaj konsolo en la mallumo, kiu lin ĉirkaŭnas. La ovacio soninta post tiuj vortoj bone montris, kiom sincere oni bedaŭras la foreston de S-ro Pujulà, nia kara pioniro.

La Kongreso aprobas proponene de S-ro Amades la establon en la Barcelona Socia Muzeo de esperanta instalaĵna propaganda.

S-ro Solà atentigas per flua esperanta parolo pri sia propono por verkado de kompleta kataluna vortaro. La Kongreso konfidas tiun taskon al la Profesoraro de la K. E. F., kiu devos sub la kontrolo de la katalunaj lingvokomitataĵnaojna zorgadi pri tiu afero.

En tiu momento eniras en la salonaĵna la ekscelenca sinjoro Mariano Batllés Bertrán de Lis, kiu reprezente de lia Moŝto la Ministro de Publika Instruado venas al nia Kongreso. Akompanas lin la aŭtoritataĵnaojna sub prezido de la Urbes-

tro, reprezentantoj de la Industria Lernejo kaj la Komitato de la K. E. F. La kongresanaro starigas kaj laŭtigas longa ovacio. Post prezentadoj kaj komplimentoj, S-ro Grau per esperanta paroladeto salutas la eminentan delegiton en nomo de la Kongreso.

S-ro Batllés respondas kastile, mirante pri la komprenebleco kaj sonoreco de nia lingvo, salutante la urbon kaj speciale la Kongreson, kies taskojn li venas malfermi en nomo de la Ministro. Grandaj aplaŭdoj.

S-ro Grau respondas al li katalune, kaj dankinte liajn afablajn vortojn, petas lin transdoni al la Ministro ne protokolatan, malvarman raporton, sed la konstatojn pri la tasko de la esperantistoj, kiuj ne nur Esperanton disvastigas tra la lando, sed ankaŭ kulturon ĝeneralan, pro tio meritate pli multe la oficialan apogon.

La kongresanoj starante resonigas la salomon per nova aplaŭdado kaj la reprezentanto de la Ministro forlasas la kongresejon kaj akompanate de la aŭtoritatoj kaj de la prezidanto de K. E. F., S-ro Balseis, vizitas tre detale la propagandan ekspozicion.

Dume, la Kongreso reprenas sian taskon sub prezido de S-ro Galcerán, vic-prezidanto de K. E. F.

Post legado de la financa raporto aperinta en n.º 8 de K. E., S-ro Grau, kiel membro de la komisiono elektita, parolas pri ĝi. Post interveno de S-roj Boedas, Pellicer, Serrat kaj Ledergerber oni aprobas la unuan paragrafon, altigante ĝis 4 pesetoj la ĉiujaran kotizajon por enlandanoj, kaj ĝis 2,400 Sm. por alilandanoj.

La duan paragrafon S-ro Grau aliformigas, proponante la starigon de garantia kapitalo milpeseta, kiun libere subskribos ĉiu federaciانو. Petas klarigojn pri tio D-ro Bremón, kaj S-ro Grau ilin donas, dirante ke la garantia kapitalo estos elspesata proporcie al la eblo, ne verŝajna, defcito, kiu povas iam esti en bilanco. S-roj Mensa, Pellicer, Serrat, Bremón kaj Grau parolas pri tiu projekto kaj fine la Kongreso unuanime sankcias la starigon de la garantia milpeseta kapitalo, kiun, instigitaj de S-ro Serrat, subskribas jam multaj ĉeestantoj.

Prezidas denove S-ro Grau, kiu, esperante, raportas pri la tasko de la kataluna komisiono por starigo de Iberia Esperantista Konfederacio. La Kongreso aprobas aklande, kiel esprimo ĝusta de siaj sentoj kaj opinioj la artikolon pri tiu temo verkitan de S-ro Grau; tiu ĉi kore dankas, kaj petas la Kongreson komplezi la peton de la Madrid'a grupo, ke oni alprenu la nomon Hispana por la Konfederacio, ĉar tiamaniere, ĝi apogos kaj defendos ties starigon. Per laŭta aplaŭdado la Kongreso akceptas la nomon Hispana por la Konfederacio.

S-ro Grau legas leteron de S-ro Allende, kiu en reprezento de la *Baŝa Esperanta Federacio* proponas jaran kotizon de 200 pesetoj por subteni la gazeton KATALUNA ESPERANTISTO, se tiu ĉi fariĝas organo de la B. E. F. Grandaj aplaŭdoj akceptas la proponon, kiun oni decidas danki per telegramo. Laŭ la deziro esprimitaj de S-ro Allende kaj akorde kun la opinio de la K. E. F. la Kongreso alprenas jenan rezolucion.

«KATALUNA ESPERANTISTO akceptas en la nuna momento esti eventuala organo de la Konfederacio, ne ŝanĝante la nomon de la gazeto, ĉar la Baskoj, kiuj nune subvencias ĝin, ne postulas tion. Kiam la Federacioj konfederitaj opinios necesa la publikigon de definitiva organo de la Konfederacio, la K. E. F. pagos proporcie aŭ laŭ la regularo por la subteno de la gazeto, kaj en tiu momento KATALUNA ESPERANTISTO refariĝos ekskluziva organo de la Katalunoj.

S-ro Arturo Casas, delegito de *Hispana Societo p.p. Esperanton* en Barcelono, legas la opinion pri Konfederacio senditan al li de H. S. Ĝi estas kontraŭa al la starigo de Konfederacio ĝenerala, ĉar H. S. pretendas tian rolon. S-ro Grau prezentas kontraŭargumentojn, kiujn oni aprobas, kaj la Kongreso, atentinte al la leteroj de la *Baska Esperanta Federacio*, de la *Madrida grupo*, de *Libera Homo* (Madrid), kies grupon aliĝon oni legas, kaj de la grupo *Fratesco* de Zaragoza, en kies nomo S-ro Maynar varme parolas; fidante je la bonvolo kaj entuziasmo de ĉiuj konsciaj samideanoj kaj precipe de S-roj Allende, Perogordo, Piñó, Inglada, Maynar kaj ceteraj, unuanime per akklamo de la kongresanoj, kiuj starigas en tiu solena momento, deklaras sian volon subteni la tuj starigotan HISPANA ESPERANTISTA KONFEDERACIO'n.

En la salono, kiu plipleniĝis ankoraŭ post la alveno de la multaj samideanoj veturintaj en sama vagonaro kun la reprezentanto de la Ministro, aŭdiĝas bruaĉo entuziasma pro la grava decido alprenita, kiun ĉiu opinias plej favora por la efika propagando tra la tuta Hispanujo. Kiam la komentarioj mallaŭtigas, oni represas la diskutadon.

Estas aprobita propono de S-ro Grau pri la Floraj Ludoj, kun la ŝanĝo petita de S-ro Pellicer konservi la saman ordnumeradon ĝisnunan.

La prezidanto parolas pri la utilo, kiun povus liveri al la K. E. F. la starigo en ĝi, kiel sendependa fako, de «Mutuala Esp. Asocio». La Kongreso aprobinte tiun nomon, konfidis la starigon de tia fako al S-roj Balsells, Bremón kaj Serrat.

Estas legata komunikaĵo de *Espero Kataluna*, kiu aliĝas al la Konfederacio. La Kongreso decidis pruvi per aplaŭdo la deziron de la K. E. F., ke tiu societo reuniru en nian organizacion; S-roj Sabadell kaj Rosals, influaj membroj el *Espero Kataluna*, esprimas ke ili deziras ankaŭ, ke tio fariĝu tre baldaŭ.

S-ro Serrat en nomo de la subtenantoj de la Barcelona Hejmo diras, ke ili metas al la dispo de la K. E. F. la loĝejon kaj proponas, kaj estas aprobita, ke la socia sidejo translokigu de Sabadell al Barcelona, en la Barcelonan Hejmon, ĉar tio plifaciligos la servojn de la K. E. F.

Pri la raporto pri Kongresa Regularo, S-ro Grau rimarkigas, ke Pastro Coll promesis preni sur sia ĝian redakton kaj ĉar li ne povas ĉeesti, li ne prezentis ĝin. La Komitato opinias ke la Organiza Komitato devas submeti al ĝia aprobo siajn iniciativojn pri la aranĝo de la Kongreso. Oni decidis ke la Komitato de K. E. F. redaktu tiun Regularon kaj ĝin publikigu sur la paĝoj de K. E.

S-ro Mensa rememorigas la proponon, kiun li faris antaŭ du jaroj rilate la esperantistajn vizitojn al la lernejoj, kaj li estas petata entrepreni tiujn vizitojn serĉinte kunhelpantojn. S-ro Serrat proponas sin al tio.

D-ro Bremón demandas pri la publikigo de la Kataluna Antologio, por

kies celo la Federacio petis subvencio de la «Mancomunitat de Catalunya». Oni klarigas al li, ke ne estas nun espereble, ke ni povos ĝin atingi de tiu Instituto; tamen aliparte la K. E. F. atingis de ĝi la interŝanĝon kun la Biblioteko de Katalunujo, la anonco de nia gazeto sur tiu ĝia «Kajeroj pri instruado» ktp. Oni lasas la interesigon pri tiu afero al la bonvolo de la Komitato de la K. E. F.

S-ro Serrat petas, ke la Kongreso elektu efektivan direktoron por nia presorgano, tial ke S-ro Pujulá forestas kaj eble ankoraŭ longe li devos foresti. Oni decidis nomis S-roon Pujulá honora direktoro kaj konfidi al S-ro Grau la direktadon efektivan de la organo de K. E. F.

S-ro Grau dankas la Kongreson kaj esperas, ke li povos redoni sian postenon al S-ro Pujulá, kiam tiu ĉi povos repreni apud ni sian kunlaboradon en nia tasko.

S-ro Maras, bohema samideano, salutas la Kongreson propranome kaj en reprezento de siaj samnaciuloj S-roj Kūhnl kaj Cimr. Sonas aplaŭdado, kaj la prezidanto fermas la kunsidon je la 12.30.

FAKAJ KUNVENOJ

De la KONSERVANTARO DE LA FLORAJ LUDOJ. — Ĝi okazas en la sekretario de la Ateneo. Oni elektis la Jugentaron por la venontaj Floraj Ludoj, kiu konsistas el la jenaj gesinjoroj.

S-ro Vicente Inglada Ova, *prezidanto*; S-ro Josep Ventura Freixas, *sekretario*; F-inoj Eulalia Rosell, Teresa Rosell, S-roj D-ro Josep M.ª Terricabras kaj José Perogordo, *membroj*.

De la ESPERANTA TARRAGONPROVINCA LIGO. — Kiel estas anoncite, ĝi havis lokon en la Biblioteko de la Ateneo. Oni elektis la estraron de la Ligo por la venonta jaro. Ĝi konsistas el S-roj Josep Pamies, pastro (Argentera), *prezidanto*; J. Julivert (Vendrell), Enric Aguadé kaj F-ino Teresa Estela (Reus), Joan Molas (Tarragona) kaj Joan Aragonés (Argentera). Oni decidis okazigi la III^a kunvenon de E. T.-P. L. en Reus.

De la KATALUNA LIGO DE KATOLIKAJ ESPERANTISTOJ. — Ĝi havis lokon en la «Círcol Catòlic» sub la prezido de ties prezidanto. La ĉeestantoj estis pli ol 60.

OFICIALA FESTENO

Je la unua posttagmeze kolektiĝis en la festosalono de la societo «Fomentos», kie oni aranĝis la tablojn por la festeno, ĉirkaŭ naŭdek kunmanĝantoj. La aspekto de la salono estis tre bela. En la prezida tablo apud S-ro Batllés Bertrán de Lis, delegito oficiala de la Ministro, kiu prezidis, sidis S-roj Braquer, urbestro; kolonelo Soler; Morgades, urbkonsilanto kaj prezidanto de «Centro Democrático Federalista»; Crusat, sekretario de la Industria Lernejo; Brunet, prezidanto de «Fomentos»; Ventosa Almirall, prezidanto de «Círculo Catòlico»; Bal-

sells, prezidanto de K. E. F.; Alegre, provinca deputito; Macià, parlamentito deputito; Morera i Galicia, la eminenta poeto; Grau, direktoro de K. E.; Suñé, prezidanto de «Ateneo» kaj Pujol, sekretario de la Urbeŝtaro. La menuo konsistis el : Almangaĵoj diversaj, rizo milane, bovidaĵo kun fungoj, fritita merlango, rostita kokido, desertoj, dolĉaĵoj kaj fruktoj, kafe.

Ĉe la ĉampano, per kiu la Urbeŝtaro regalis la kunmangaĵantojn, komencis la toŝtojn D-ro Bremón, kiu parolis esperante, kiel ankaŭ S-roj Ledergerber, sviso, kaj Maras, bohemo; S-ro Domenech legis originalan versan toŝton kaj S-ro Pellicer la versaĵon de fratinoj Rosell «Vi kial ne venas?»; S-ro Maynar kastele toŝtis kaj ricevis grandegajn aplaŭdojn. S-ro Grau legis siajn tradukojn «Sarkistinoj» el Morera i Galicia kaj «Rigarde al mar» el Maragall. S-ro Braquer, urbestro, montris sin entuziasma por nia ideo kaj fine S-ro Batllés promesis sendi al Sinjoro Ministro plej favoran raporton pri nia tasko kaj pri la ideo por kiu ni laboras. Nenece estas rakonti kiom da aplaŭdoj sonis post ĉiuj toŝtoj, kiujn venis aŭskulti multege da esperantistoj kaj enurbanoj.

S-ro Batllés Bertrán de Lis, kiu devis nepre forveturi antaŭ la Floraj Ludoj, vizitis la teatron, kie ili estas okazontaj, kaj admiris tie la belajn premiojn, bedaŭrante, ke li nepovas resti inter ni dum tiu soleno, kaj akompanate de S-ro Balsells kaj de kelkaj urbkonsilantoj foriris al la stacidomo.

EN PROKSIMA NUMERO

Raporto pri la

XI Univerŝala Kongreso de Esperanto en San Francisco de California

Ordinaraj temoj kaj premioj de la

VI^a Internaciaj Floraj Ludoj

V^a Internaciaj Floraj Ludoj

FSTAS malfacile klarigi la ĉarmon de nia festo de Floraj Ludoj, kiu el ĉiuj solenoj de niaj Kongresoj kontrastas per sia heleco kaj allogo. En la nuna okazo, al la scivolemo por nia lingva soleno, kuniĝis intereso por la festo en ĝia formo ekstera, ĉar Vilanova, malsimile al plej multaj urboj katalunaj, neniam okazigis tian feston de Belego kaj Amo, ĉar unu simila festo okazinta tie antaŭ tridek jaroj forviŝigis jam el memoro de la malmultaj ĝin ĉeestintaj. Tial do, ne strange ke, malgraŭ pluvo, jam antaŭ la kvara posttagmeze la plej distingindaj familioj iris okupi la loĝiojn kaj la kongresanoj plenigis la parteron. Cetera publiko amasiĝis en la restaĵo de la salono de teatro «El Bosques», kie la festo devis komenci je la kvara kaj duono. Tre belaj fraŭlinoj kaj sinjorinoj kun riĉaj tualetoj, multe da sinjoroj en ceremonia vesto donis aspekton de grava soleno, kiaj kutime estas la festoj de Floraj Ludoj.

Je la fiksita horo, eniris en la teatron S-ro Urbestro, deputitoj Alegre kaj Macià, kolonelo Soler, S-ro Morera i Galicia, S-roj Morgades, Ventosa kaj ceteraj urbkonsilantoj, sekvataj de la membroj de la Juĝintaro kaj Konservantaro de la Floraj Ludoj, S-roj Bremón, Casanovas, Pellicer, Ventura, Sabadell, Balsells, Rosals, kaj aliaj. La aŭtoritatuloj sidiĝis maldekstre kaj la Juĝintaro dekstre de la trono pretigita por ŝia Reĝina Moŝto.

Fariĝas silento kaj la Urbestro S-ro Braquer prononcas la frazon: La festo komenciĝas. D-ro Casanovas, prezidanto de la Juĝintaro, donas la parolon al la Sekretario S-ro Pellicer, kiu antaŭiras al tribunalo kaj eklegas sian raporton.

Gesinjoroj:

Neniam mia koro batis tiel forte kiel la nunan jaron, en la malfermo de la festo de niaj Floraj Ludoj. Nia festo estas kiel oazo de prozio en la dezerto de la ĉiutaga vivo, sed en antaŭaj jaroj, ni jetis kaj disjetis konstante la semojn de nia pacema idealo, kaj ni vidis, kun la sama fiera plezuro kiel tiu de kulturisto antaŭ la hela florado de la burĝonigintaj semoj, la disvastigon de nia lingvo ĉiam pli grandigantan en ĉiuj landoj, en ĉiuj kontinentoj. Kaj tio estis ankaŭ por ni vera prozio.

Turnu hodiaŭ la rigardon ĉien; viaj okuloj vidos nur sangajn ruĝojn, la Homaron sin mortigantan, la fratecajn idealojn ŝanceliĝantajn, la sciencajn progresojn al la servo de la spirito de detruo. Kia spektaklo por ni homoj, por ni esperantistoj!

Meze de tiu frenezo, estas konsole vidi, kiel aro da homoj kunvenas en Kongreson de Paco kaj Harmonio, en Kongreson kie forestas la malamo, kaj nia emocio grandiĝas ankoraŭ, idam ni vidas ke la plej bela festo, la juvelo de la Kongreso, estas festo parolanta al niaj plej altaj sentoj, estas festo de Beleco kaj de Amo; festo de Poezio.

Sed ne nur ni, restantaj flanko de tiu malpaco, konservas alta nian standardon; kiel neĝe blankaj kolombinoj simboloj de paco, forflugintaj el la bruego de l' batalado, alvenis en niajn manojn verkoj de alilanduloj, kies patrujoj estas suferantaj pro la milito. Se en tiuj batalantaj landoj, kie milito regas ĉiujn kaj ĉion, troviĝas samideanoj, kiuj ne nur pensas al nia esperanta idealo sed ankaŭ al Beleco, prezentu al vi, katalunaj samideanoj, kiel grava fariĝas nia nuna posteno en nia internacia movado, kaj kun kia firmeco ni devas konservi la sanktan fajron de nia entuziasmo.

Kaj nun, enirante en la Regnon de Poezio, ni suprenlevu nian animon kaj, forgesante dum kelkaj momentoj la homajn mizerojn, ni tiuj proklamu la nomon de la poeto, kiu en tia nobla luktado gajnis la premion de honoro kaj ĝentileco kaj tiun de nia Reĝina Moŝto.

Gesinjoroj : la poeto laŭreata per la Natura Floro estas S-ro **Josep Grau Casas**, el Barcelona.

Li proponas la Naturan Floron kiel sceptron al F-ino **Julia de Andrés i Morera**. Samideanoj : Ni respektu riverencu antaŭ ŝia alta trono; ni ŝin entuziasme aklamu kiel Reĝinon de nia ama festo.

La laŭreato, solutita per varma aplaŭdado, iras ricevi de manoj de la Prezidanto la Naturan Floron, bela orkideo kun verda rubando kun oraj literoj, kaj foriras el la salono proponi ĝin al la ĉarma Reĝino.

Post kelkaj momentoj rebruas la aplaŭdoj : eniras Ŝia Reĝina Moŝto kun la brilanta Kortego de Amo, kiun konsistigis fraŭlinoj **María Macià**, **Josefina Macià**, **Juanita Piazza**, **Elvira Viñals**, **Teresa Escofet**, **Carme Gumà**, **María Castany**, **Antonia Ricart**, **Montserrat Ventosa**, **Delfina Pascual** kaj **Encarnació Pascual**, kiujn akompanis brako ĉe brako la poeto premiita kaj distingindaj samideanoj.

La belecon de ĉiuj fraŭlinoj pliravigis ankoraŭ la tre elegantaj vestoj de klaraj nuancoj kaj ĉefe la blankaj mantiloj, kiujn ili ĉiuj paradis. La ruĝo de la dianto, per kiuj niaj korteganinoj ornamis siajn korsaĵojn, estis vere pala apud la rozkoloro de vizaĝoj kaj la ruĝo de lipoj. Bela kaj ĉarma ĉiu el ili estis, sed la ravo de la bukedo da belajoj, kiun ili kune formis, estas supera al kia ajn komparo: ĝi estis plej granda ornamo de nia festo.

La ovacio de la ĉeestantoj, kiu salutis la eniron de la Reĝino kaj de ŝia hela sekvantaro, mallaŭtigas iom post iom kaj la sekretario reprenas la legadon de la raporto.

Reĝina Moŝto,

Reĝina Kortego:

Mi ne povas daŭrigi mian paroladon, ne esprimante al vi la ĝojon, kiu via alta prezido kaŭzas en la koro de ĉiu samideano. La aplaŭdojn, per kiuj oni akceptis vin, bonvolu juĝi kiel malgrandan oferon, kiel palan rebelon de tiu nia sento.

Ekscelencaj sinjoroj,

Sinjorinoj,

Sinjoroj:

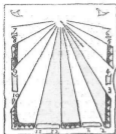
La ofico per kies elekto la Konservantaro de la Floraj Ludoj honoris min, permesis al mi konstati la fervoran entuziasmon, kiu prezidas niajn katalunajn samideanojn, kiuj verkis kaj sendis al mi por esploro sufiĉe grandan nombron da verkoj, kies ĝenerala valoro tute sukcesigis la konkurson; sed bedaŭrinde kelkaj, certe malmultaj, vidigas ke iliaj aŭtoroj ne kapablas verki literaturaĵojn, aliaj iom pli nombraj, montras esperantistojn bone konantajn la lingvon, sed kiuj malmulte scias pri la leĝoj, kiujn postulas versfarado. Ĉiokaze, tiuj verkoj estas frukto de aplaŭdinda laboro kaj iliaj aŭtoroj, studante kaj precipe legante niajn bonajn verkistojn, povos atingi sian celon en tago pli-malpli proksima.

Ni ankaŭ konstatas en tiuj Floraj Ludoj la malgravan nombron ricevitajn da bonaj originalaj versaĵoj. Sed tio estis kompensata per la belaj versaĵaj tradukoj, kiujn ni ricevis; mi devas rimarkigi, ke en antaŭaj jaroj oni ne povis aljuĝi multajn premiojn difinitajn por traduko de versaĵaj verkoj; tio ne okazis nun kaj estas unu el la faktoj pli esperigaj de la nuna konkurso.

La Naturan Floron, premio, kiu estas aljuĝata al la plej bona teksto el la kvar premiitaj verkoj en la ordinaraĵaj temoj, laŭ la noto I de la alvoko, oni unuanime donis al la verko n.º 20 devizita *Labor omnia vincit*, bona traduko de «El Rellote de Sol» de la poeto Magí Morera i Galicia, tial ke ĝia merito superas tion de la aliaj premiitaj verkoj. La tradukinto, kiu montras koni profunde la lingvon kaj uzi ĝin en plej facila maniero, ĉiam konservas similan ritmon al tiu de la originalo kaj uzis en sia verko grandan riĉecon de rimoj, kiu estas komparebla al tiu de la kataluna verko. Kiam postulo de la rimo devigis la verkiston anstataŭi per aliaj metaforojn de la originalo, li sciis eltrovi aliajn samvalorajn.

Da tradukoja plie ni ricevis konkurantajn al tiu temo, sed ili ne estas sufiĉe korektaj. Aŭtoro de la traduko premiita estas S-ro **Josep Grau Casas**.

Atenda silento fariĝas post tiuj vortoj. S-ro Grau kortuŝe legas sian tradukon, kiun oni aŭskultas plej atente.

LA horoj mallumhavaĵaj,
la horoj malserecaj
estas nur por la Hom' : por vi, gracio
de l' tago kaj de l' horoj sunoplenaj,
de la horoj triumfaj, lumeravaĵaj,
kiam helas ĝojante Poezio.

La ŝton', kie vi kantas, pro sufero
je temp' bruniĝis, kiu daŭre agas
per pluv' kaj ventvetero,
per rosoj de tagiĝo kaj vespero.

Eĉ vidi, mi imagas,
ke svarmas sur neglata la tabulo
karena brulardec', ruĝaĵoj ĉarmaj
de parfum' kaj elspiroj flame varmaj,
de frotoj de flugil' kaj de nebulo,
de ĉio dum vivado via kisanta
kaj konsumanta vin!... Kaj kiam restas
vi muta sub la nub' sur frunt' ombranta,
vi min similas, — kaj vi homa estas.

Vi min similas! Kissas
mi vin per la rigard'!... Malhel' ĉagrena
en via larm' ekzistas...

Sed en vi restas superec' serena
de l'animo hardita,
noblaĵojn dezirema,

vivanta ĉe ventar' per vivo plena
en plejsanktej' ŝlosite, mallatema
je hor' senfortigita,
je hor', kiu ne kantas, lumetrema,
per fajra laŭg', pro kiu viv' bruliĝas!...
Kaj vi tiam triumfas!... Kaj altigas
tiam kiel simbol'!... Montrilo via
eligas el la omb' kaj signon metas
sur horojn ordongeste, rektlinia...
kaj flamas, kaj ardiĝas, kaj ridetas
vi kontraŭ sun', dum kantas via fero
vorton plenan de lum', de grand', de vero
per parolo fekunde poezia.

El via ruĝ' brulanta,
el viaĵo kaj nigrec' malklarsaj,
ekbrilojn ĉerpas sun' de gemoj karaĵaj
fanditaj pro la varm' de kis' flamanta.

Kaj vi tiel la horon glorie diras
indan esti kantata!...

je kiu nokt' sopiras,
kiam volas spirit' : la hor' revata
kiel esprimo vibra, perceptebla,
de la horo benata, kiam skuas
suno vivon de Hom' kaj lin instruas
belparoli pri Ĉio Nedirebla...

Originale verkis MAOI MORERA I GALICIA

El kataluna lingvo tradukis JOSEF GRAU CASAS

Ĉe la fino aŭtigas granda aplaŭdego kaj oni petas por honorigi la ĉeestantan aŭtoron, S-ro Morera i Galicia, ke oni legu la katalunan originalon, kion faras S-ro Grau, vekante novan ovacion al la aŭtoro kaj tradukinto.

Ok verkojn ni ricevis por la ordinara temo, versaĵo pri amo; ilia ĝenerala valoro ne estas tre granda.

En la verkoj n.º 15 kaj 25 la konsonanco uzigas al la aŭtoroj troajn suflisajn rimojn kaj iafaje vortojn, kiuj malbone efektas pro sia ne adekvata, tro elasta figura senco; pro sama kaŭzo ĉe la verko n.º 16 estas forigataj adjektivaj kaj akuzativaj finiĝoj. Mi preparolas pri tiuj verkoj, ĉar ŝajne iliaj aŭtoroj post serioza studo de la esperanta poezio estos kapablaj verki bonajn versaĵojn en nia lingvo.

Altris do, la atenton de la Juĝantaro nur la verko n.º 45 kun devizo *Kio estas la vivo sen amo?* kaj oni aljuĝis al ĝi la premion. Ĝi estas poezio verkita en *versadeĥoj*, hispana versa formo en kiu ĉiu *versadeĥo* havas nur du rimojn, kies versoj estas oksilabaj. Tiu formo estas hodiaŭ malmulte uzata, eble pro sia malmulta simpleco, malgraŭ kio la aŭtoro bone sukcesis; la tria strofo estas vere rimarkinda. Ĝia aŭtoro estas S-ro **Artur Domenech Mas**, el Barcelona.

La ricevitaj prozaĵoj pritraktantaj Amon havas valoron pli atentindan; la Juĝantaro elektis du el ili, n.º 5 devizita *Judas iri sangopage al la land' de l' idealo* kaj n.º 3 kun devizo *Kiel etendiĝita pava vosto*, kiel la plej bonajn. Rezultato de la opinioj de la juĝantoj estis aljuĝi la premion al la unua citita, tial ke ĝia temo estas pli persone pritraktita kaj la aŭtoro scias elvoki ĉarman vizion bele pentritan, kvalito kiu ne aperas en la laste citita; en ili ambaŭ estas samvalora la eleganteco de la stilo. Aŭtoro de la verko premiita esta S-ro **Miquel de Sa Côt**.

Estas difinita subpremio al la alia verko, kies aŭtoro estas ankaŭ S-ro Miquel de Sa Côt.

Multajn tradukojn de «*Agonias*», la rakonto de Jaume Massó i Torrents, ni ricevis kaj kvankam eĉ en la malplej bona oni povus trovi frazojn rimarkinde bone tradukitajn kaj en la plej bona, aliajn neĝustajn tradukojn, la Juĝantaro opinias ke la verko n.º 17 devizo *Estas tradukado, plej bona ŝercado*, verkita per flua stilo, estas la plej ĝusta traduko kaj aljuĝas al ĝi la premion. Ĝia aŭtoro estas S-ro **Artur Torné Turull**, el Barcelona.

Unua subpremio estas difinita al la verko n.º 7 devizo *Se havus mi forton kaj spiron de l' vento*, kies aŭtoro estas S-ro Marián Solà Montserrat, el Terrassa.

Dua subpremio, al la verko n.º 44 devizita *A ŝtiso*, kiu komenciĝas «En miaj knabotempoj...» Estas ĝiaj aŭtoroj S-roj Pere Navas kaj Palmiro Guilleumot, el Barcelona.

Eksterordinaraj temoj. La temo proponita de l' «Ateneo» de Vilanova i Geltrú, «*Esperanta gvidlibro de Vilanova kaj ĉirkaŭaĵo*», estas malfeliĉe nekonsursita.

Por la temo, kiun proponis *Laboro Esperanta* de Vilanova i Geltrú, verki mallongan bibliografian kritikon kaj traduki el la verkaro de Manuel de Cabanyes la verkon «A...» kaj fragmenton de «La Independencia de la Poesias», ni ricevis

unu verkon indan je la premio; ĝi estas la n.º 14 devizita *En la dubo ambaŭ*. Pligrandigas la meriton de la verko la fakto, ke la tradukinto prezentis ankaŭ bonan tradukon de alia versaĵo same titolita «A...». La mallonga bibliografio akompananta la tradukaĵojn estas tre interesa kaj ĝi enhavas tradukon de kelkaj strofoj el la plej karakterizaj de Cabanyes. Aŭtoro S-ro **Josep Grau Casas**.

Estas proponita premio de la «Centro Democrático Federalista» de Vilanova i Geltrú al la plej bona traduko de la artikolo «El Sistema Federal» de Pi i Margall kaj diversajn bonajn tradukojn ni ricevis konkurantajn al tiu premio.

La Juĝantaro premiis la verkon n.º 19 devizita *Liberaco sen ordo, ne estas liberaco*, kies aŭtoro konservas preskaŭ la samajn vortojn kaj frazojn de la originalo. Verkita de S-ro **Artur Torné Turull**.

Unuan subpremion la Juĝantaro aljuĝis al la verko n.º 1 devizita *Suaveŝo*, en kiu estas konservata tre bone la senco de la originalo, sed la vortoj ne tiel fidele korespondas. Estas aŭtoro S-ro Marián Solá Montserrat.

Estas ankaŭ distinginda kaj ricevas duan subpremion la n.º 11, devizo *Ni*, kies aŭtoro estas S-roj Daniel Martí, Manuel Mas, Pere Pascual kaj Magí Soler, el Vilanova i Geltrú.

La temo proponita de Lia Urbeŝtra Moŝto, S-ro Joan Braquer, traduko en prozo de la komedio de F. de S. Vidal «Una noia com un sol» restis nekonskursita.

Grandan nombron da verkoj celis la premiojn difinitajn por laŭvolaj temoj. Traesplorigite la verkojn, la Juĝantaro decidis ilin premi jene:

Premio de Lia Moŝto S-ro Josep Bertrán i Musitu al la verko n.º 26 kun devizo *Per aspera ad astra*, originala rakonto, verkita per flua stilo, kiu agrable konservas la atenton kaj scivolemon de la leganto. Ĝia aŭtoro estas: S-ro **Bruno Migliorini**, el Venezia (Italujo).

Premio de Lia Moŝto S-ro Eduard Micó al la verko n.º 46 devizita *Non bis in idem*, belaj strofoj laŭ la hispana formo nomata *sekvililjoj*; ĝi estas sepversa strofo, kiun konsistigas verskaro, kies dua kaj kvara versoj estas kvinsilabaj kaj asonancas; la unua kaj tria, sepsilabaj kaj senrimaj, kaj verŝtrie kun la unua kaj tria versoj kvinsilabaj ankaŭ duonrimantaj kaj la dua verso sepsilaba, senrima.

Permesu al mi, okaze, diri nun kelkajn vortojn pri la asonanca rimo. En Esperanto estas sentata la malriĉeco de perfektaj rimoj kaj tial, bonaj tre konataj poetoj proponis kaj uzis la radikajn rimojn, en kiuj nur rimas la radikoj, ne la finaĵoj, sed ili ofte ŝajnas kvazaŭ nerimoj, kiel *geus-ventos*.

Tial ke la klareco de la esperantaj vokaloj permesas aŭdi senkonfuzo ilian saman sonon, kiel en la kastila kaj kataluna lingvoj, kial ne enkonduki en la poezion esperantan la asonanon aŭ duonrimon, tio estas, la vokala rimo? Al ĉiuj esperantistaj poetoj sed precipe al la hispanaj mi adresas la demandojn, kvankam mi devas konstati ke kelkaj, inter kiuj S-ro Inglada, jam ĝin uzis.

La aŭtoro de la verko premiita estas S-ro **Artur Domenech Mas**.

Premio de Lia Moŝto S-ro Josep M.ª Bassols al la verko n.º 23, *De unu ĝis alia paluso, Esperantujo*, ĉarma ama rakonto kies korekteco faras ĝin tre ŝatinda. Aŭtoro S-ro **Francesco Pizzi**, el Venezia (Italujo).

Premio de Lia Moŝto S-ro Pau Alegre Batet al verko n.º 38 kun devizo *Justeco*, komenciganta «Antaŭ jaroj...» Kvankam la Juĝantaro ne estas konforma kun la ideoj entenataj de tiu verko, tamen konsiderinte ĝin kiel sciencan traktaton pri tre interesa temo, oni aljuĝas al ĝi la premion, kiel rekompencan al ĝia aŭtoro pro la longa studo, kiun li faris, kaj en la celo stimuli la inklinton al beletristika de la sciencaj traktatoj formo, kvankam en la verko studata ĝi ne estas ie tute perfekta. Estas ĝia aŭtoro S-ro **Willy Ledergerber**, el Zurich (Svisujo).

Celantan la premiojn por laŭvolaj tensoj ni ricevis la verkon n.º 42, tre premiandan sed jam premiltan en alia esperanta konkurso kaj tial eksigita en la nunaj Floraj Ludoj; ankaŭ la Juĝantaro eksigis la verkon n.º 34 pro la modececo de la temo pritraktita.

Unu verko celis la premion proponitan de Lia Moŝto S-ro Antoni Jansana por la temo: Esperanto kaj Militigo. Tial ke tiu verko, n.º 33 devizo *Tra deusa malflamo bruligas la celo*, estas interesa kaj verkita per korekta Esperanto, ĝi ricevas la premion. Aŭtoro S-ro **Umberto Toschi Porrini**, el Bologna (Italujo).

Post la datolimo por la akcepto de verkoj, ni ricevis alian pri la sama temo; la bela stilo kaj la grandnombraj detaloj, kiujn tiu verko enhavas, multe valorigas ĝin kaj bone montras la nunajn statojn kaj rolon de nia lingvo. Konsiderinte tiujn cirkonstancojn kaj kvalitojn, la Juĝantaro aljuĝas al ĝi Honoran Mencion. Estas ĝia aŭtoro S-ino **Marie Hankel**, el Dresden (Germanujo).

La premio de la «Biblioteka-Museo Balaguer» al la plej bona traduko de la versaĵo de Victor Balaguer «Un jorn de maig» estas aljuĝata al la verko n.º 8 devizita *Belaco*, bela traduko, kiu konservas rimon kaj ritmon de la originalo, verkita de S-ro **Marián Solá Montserrat**.

Ricevas subpremion la verko n.º 2, *Kaj vin aŭdos, kaj vin laŭdos*, ankaŭ tre bela traduko kun simila rimo de l' originalo, sed ne konservanta ĝian ritmon. Estas aŭtoro S-ro **Armengol Cavaller**, el Barcelona.

Estis proponata premio de *Sesmo* (A. E. P.) de Barcelona, al bona traduko de la poezio «Nit de Sang» de Jacinto Verdaguer. Ĉefa malfacilaĵo en la traduko de tiu versaĵo, konsistas en la sama alternu duonrimo, kiun en la tuta verko uzas la aŭtoro. La tradukinto, verkinta la n.º 4 kun devizo *Floro de malamo*, sciis venki tre bone tiun malfacilaĵon kaj al ĝia verko oni aljuĝas la premion. La aŭtoro estas S-ro **Josep Grau Casas**.

La temo proponita de S-ro Joan Amades, «Propaganda broŝuro por katalunoj, simila al la franca *vuĝa broŝuro*» kaj tiu proponita de la *Kataluna Ligo de Katolikaj Esperantistoj*, «Originala aŭ tradukita broŝuro pri pekatoj kontraŭ afero» restis bedaŭrinde nekonkursitaj.

Jen, sinjoroj, la fruktoj kiujn la arbo de niaj Floraj Ludoj donis la nunan jaron al la esperanta literaturo. Malgraŭ la malfavoraj cirkonstancoj, kiujn ni trapasas, alvenis, kiel estas dirite, diversaj verkoj el eksterlando. Ni dankas do, la esperantistajn gazetojn kaj la enlandajn ĵurnalojn publikigintajn la verdikton, kiuj per la diskonigo de nia konkurso tiel sukcesigis ĝin; ni dankas la verkistojn, ĉiujn sendistinge, ĉar ili per sia nobla laborado pligravigis kaj plifortigis nian literaturon, animum de ĉiu lingvo; ni dankas vin, karaĵ samideanoj, kiuj per laŭtaj aplaŭdoj akceptis la laureatojn, el kies verkoj estas al vi donita la unua ekgas-

tumo; al vi niar dankon, donacintoj de premioj, kiuj tiel malavare helpis nian laboron kaj ankaŭ al vi aŭtoritataj moŝtoj, kiuj per via ĉesto donis al nia festo tiel solenan karakteron.

Kiajn vortojn uzi por danki vin, ĉarma Reĝina Moŝto, ĝentilaj kortegaminoj? Miaj malriĉaj paroloj ne indas esti aldiritaj al vi, simbolo de la Beleco kaj la Poezio. Ĝi estas per nia koro kaj ne per niaj lipoj, kiel ni esprimas al vi nian profundan dankon por esti preziditaj de vi, ĝentilaj, ravaj fraŭlinoj.

Kaj nun samideanoj verkistoj, al vi ĉiuj, sed precipe al la katalunaj esperantistoj mi volas insiste, fervore peti, ke en la venontaj VI^a Floraj Ludoj, vi konkuru per grava nombro da verkoj, grava pro la kvanto kaj kvalito, por ke kiam estos skribata la Historio de Esperanto tra la nunaj tempoj, oni povu diri ke ni laŭ niaj fortoj ne nur konservis kaj celis plifortikigi niajn instituciojn, sed laboris kun la samaj antaŭaj entuziasmo kaj fido, por doni kelkajn humilajn florojn al la lingvo de nia amo, por alporti kelkajn sablerojn al la estonta grandioza monumento de nia Literaturo.

ESTANISLAU PELLICER

Unu post alia la aŭtoroj premiitaj iris ricevi de manoj de la Reĝino siajn premiojn meze de la aplaŭdoj de la ĉeestantaro. La versaĵoj originalaj aŭ tradukitaj estis laŭte legataj, kaj meritis varman aplaŭdadon, kiu ankaŭ sonis longatempe; kiam la sekretario finis sian raporton. Tuj starigas D-ro Casanovas, kaj per elparolo sonora kaj milda legas sian jenan prezidantan paroladon.

Reĝina Moŝto.

Ĝentilaj kortegaminoj.

Respektindaj Aŭtoritatuloj.

Sinjorinoj kaj Sinjoroj:

Se mi scius plekti girlandon de belkoloraj floroj por kroni ĉi tiun feston de Amo kaj Poezio, se mi povus vin regali per delikataj esprimoj de Literaturo; se al vi ĉiuj, Majesta Reĝino, Belaj Princinoj kaj gesinjoraj moŝtoj, mi povus oferedoni la belajn bukdedĝjn de la esperanta ĝardeno, nun mi ne bedaŭrus esti envicigita en ĉi-tiu prezida posteno, kvar fojojn antaŭe gardestarata de bravegaj pioniroj, kies nomoj, ĉie famaj, insiste ĉhas en miaj oreloj, kvazaŭ mi sentus ilian spiriton vagantan tra ĉi-tiu teatra enaero.

Konsciigante pri ilia kompetenteco, pri ilia hela inteligento, pri ilia belstila verkado kaj dirmaniero, mi min sentas devigata petegi de vi, honorindaj moŝtoj, pardonon kaj bonvolemon: pardonon, por la kulpa komplezemo de niaj tro afablaj kunjugintaj kolegoj, kiuj tiele min honorigis, forrabante al vi la ĝuon de majstraj literaturaraĵoj, al kiuj vi estas kutimintaj de la antaŭaj Floraj Ludoj; bonvolemon, por mi, kiu vole nevole devas ĝeni vin per legado de sensuka kaj enuiga prozaĵo. Nur pro obeemo, nur pro la amo al nia karesita idealo povis rompiĝi mia rezisto al tiela honoro. Tial mi konfide kalkulas je via atento dum kelkaj minutoj, dum la mallonga efektivigo de mia tasko.

La unuaj pafegoj de la terura milito, kiu senkompatе buĉadas la malfeliĉan homaron, kvazaŭ per ensorĉa arto disigis nian X^{an} Universalan Kongreson, kiam estis pretigitaj la lastaj klopodoj por atingi fine nian ravan idealon. Kiam ni jam ektuŝis per la mano la pordon de la pacaj regionoj, ĉio subite disigiĝis, ĉio kiel nebulo elfandiĝis pro eksplodado de tiu-ĉi vulkano de malamoj. Se la «Gaumont Palazzo» estus disfalinta ruine sur la esperantistaron tie kunvenantan, ne estus estinta tiel kruela la bato, kiu trafis la koron de nia Esperantujo. La spektro de la morto aperis tuj minacanta kun sia avidega faldilo meze de la eŭropa ĉielo, kaj timiga krizo invadis niajn esperantajn vicojn, tiel same kiel la aliajn fakojn de la homa aktiveco; ĉar ili, naskitaj de la amo, nur kreskas kaj disvolviĝas sub la beninda ombro de la paco.

Feliĉe, kiam subite elkrevis la popoloj sekve de la katastrofa militego, nia Esperantujo estis jam nealmilitebla fortikaĵo. Bonŝance, tiu arbo estis jam dika kaj firme enradikita, kaj la skuegoj de la milita uragano nur povis deŝiri kelkajn el ĝiaj folioj kaj branĉetoj. Ĉi-tio ja garantias al ni ĝian fortikan reberĝonadon, kiam, post tiu infera vintro de la milito, ekbrilos denove la ĉielarko de la paco sur la firmamento de la printempe vestita homaro.

La grandaj sociaj institucioj nur fariĝis vere grandaj kaj fortikaj post sia elpruvo kaj purigo en la fando de kontraŭeĉo. La starigo de l' kristanismo, la plej grava kaj vasta el ĉiuj, estas samtempe la plej admirinda celo de ĉiuspecaj kontraŭstaroj. Ĉiuj sociaj organizaĵoj tra la epokoj de la Historio, nur akiris sian firmecon per konstanta rezisto al tiaj batadoj...

Tion ja al ni instruas la Naturo mem. La grenkreskaĵoj kaj la arboj nur ekvivas kiam ilia semo estas suferinta porvivan krizon, detruigon, putriĝon interne de la sulkaj; sed tiam ili ĝermas kaj enradikiĝas, naskante gradece trunkon, branĉaron, foliojn, florojn kaj poste riĉan fruktaron. La granda esperantista institucio ne devas esti escepto de tiu unuforma kaj konstanta natura leĝo. Ĝi devas elpruvi sian viglecon, sian vivoforton.

Nu, sinjoroj, la vigleco de nia Esperantismo estas ja evidente elmontrita. Eble multaj pensas ke Esperanto estas rifuĝinta en neŭtralajn landojn. Sed ili tute malpravas; ĉar eĉ en la almitantaj nacioj oni publikigas revuojn, bultenojn kaj aliajn esperantaĵojn, uzante tiun idiomon por konatigi al la neŭtraluloj la respektivajn rajtojn, laŭ sia patruja vidpunkto. Kaj estas rimarkinde ke el ĉiuj primilitaj skribaĵoj, la esperante verkitaĵ multo distingigiĝas pro sia mildeco kaj respektemo. Esperanto estas lingvo, kiu ne enkarniĝis al ia aparta gentaro, kaj pro tio ĝi ne akiris la viruson de malamoj, kiuj malpacigiĝas popolojn kontraŭ popoloj.

Sed jen estas la plej palpebla kaj nekontraŭstarebla elpruvo de ĝia konkreta rajto stari en la rango de la civilizitaj lingvoj. Nia patra lando, kiu malfermis la vojon al la nobligo de nia kataluna idiomo per la kantoj de l' poetoj en literaturaj festoj de Amo kaj Beleco, sciis konduki majstre la internacian lingvon al plena sukceso. La Kongresoj de nia KATALUNA FEDERACIO kun siaj Floraj Ludoj estas kvazaŭ kampodomoj kun vastaj semejoj, kiuj naskas en ĉiu regiono kulturita abundan fruktaron de amo, paco kaj konkordo.

Ankaŭ niaj Floraj Ludoj estas efika injekto de esperantista vivo en la

malŝanĉan korpon socian de la homaro; ili estas nuntempe kiel belaj rozuoj meze de preskaŭ elvelkita ĝardeno; ili estas gardestarejo de nia kara Esperantujo.

Tial ke Esperanto alproprigas al si la plej satindajn elementojn kaj ecojn de la naturaj lingvoj, oni flaras en la esperanta ĝardeno la aromojn kaj parfumojn de la lando, kie ĝi estas kulturita. Jen pro kio en Esperantujo reviviĝas niaj plej famaj literaturistoj. Rememoru la originalan poezion, kiu meritis la Naturan Floron en la esperantistaj Florludoj ĉe Olot. En la trezorejon de la esperanta literaturo enmetis novan briligan juvelon la distingindaj poetoj el ĉi-tiu nobla kaj gastema urbo, fratinoj Teresa kaj Eulalia Rossell, pere de kiuj reviviĝis, por riĉigi la esperantan beletristikon, la de viaj avoj samtempulo, al vi vere familia kaj de ĉiuj admirita poeto, filo ankaŭ de tiu-ĉi progresema urbo; la alsonita «Pindaro de Katalunujo»; «Poeto de poetoj» laŭ angla kritikisto; poeto de la vero, de la sincereco kaj de la spirita viroco; Poeto de la paco kaj de la justeco; la famkonata aŭtoro de *Preludios de mi ĉira*, la tiel junaĝe mortinta poeto S-ro Manuel de Cabanyes.

Laŭ diro de eleganta verkisto, Cabanyes estis kristana kavaliro armita per la kasko kaj la antikva kiraso, kiu alcelis liberigi el la tiraneco de la mensogo kaj malvirto la Belecon, fratino de la Vero. Li aperis kvazaŭ soleca geniulo, libera kaj originala en siaj temoj, pensoj kaj kunligado de ideoj. En la jaro 1833^{*} S-ro Manuel Jozefo Quintana salutis lin, kiel fondinton de la klasika skolo en Katalunujo.

Okaze de la premiita poezio de fratinoj Rossell, esperantista poeto¹ verkis esperante alian belan poezion kun la sama ritmo kaj ritmo, kian li ĝentile dediĉis al la katalunoj, kiuj pere de la laŭdindaj poetoj el Vilanova elvekis la muzon de nia bedaŭrata Cabanyes, kaj alkondukis ĝin al la esperanta Parnaso.

Mi rimarkas ke mi fariĝas tre longa, kaj neniel mi volas vin tedi. Sed antaŭ ol fini mian humilan taskon, mi devas danki je la nomo de la Juĝinta komitato la honorindan Reĝinon kun ŝiaj akompanantinoj, kiuj alportis la gravan helpon de sia juneco, ĉarmo kaj beleco al nia kvina literatura konkurso; la indogajn aŭtoritatojn, kies apogo sindona antaŭcertigis tiunĉi belan sukceson; la poetojn kaj verkistojn partoprenintajn en la konkurso, premiitajn kaj nepremiitajn, kiuj ne nur sentigis al ni la ĝuon de esperanta beletristiko, sed ankaŭ aperigis elfloradon de novaj baldaŭ estontaj triumfoj.

Dankon al la organizintoj de tiu-ĉi sukcesa festego. Dankon ankaŭ al vi ĉiuj, kiuj per via tiel grandara alesto prezentigas al tiu-ĉi salono la aspekton de la plej gravaj soĉenaĵoj. Malgraŭ ke la plejmulto el vi ne konas la gramatikon de la internacia lingvo, tamen vi ĉiuj estas animitaj de ĝia spirito, kaj, kiel mi, sentas la varmon de nia idealo. Gratulon al vi, afablaj laletanoj, loĝantoj de tiu-ĉi gastema urbo, kiu senĉese spiradas la blovojn de kulturo, progreso kaj civilizacio de la latina maro. La historia Laleta, la moderna Vilanova estas patrio de eminentuloj, lulilo de la tie fama kaj glora Cabanyes, zorgema gastantino kaj kvazaŭ amatino de la eminenta historiisto kaj verkisto, kiu atestis sian

1. S-ro Ch. Brunet (Francujo).

amon al ĝi per donaco de la artega kaj enviinda, per lia propra nomo konita, Muzeo-Biblioteko Balaguer, la plej riĉa juvelo de via urbo. Al ĉiuj, do, saluton, dankon kaj gratulon!

Post la V^a Universala Kongreso ĉe Barcelono, estis la industriema Sabadell, nia kataluna Manchester, la unua urbo en nia lando, kiu gastigis la partoprenintojn de la unua kongreso de K. E. F.

Dum la sekvantaj jaroj la ciklopaj muregoj de Tarragono; la industria lernejo de Terrasa, la vulkanaĵoj rokoj kaj la freŝaj fontoj de Olot, kaj la mara promenejo de Sant Feliu de Guixols aŭdis la kantojn de la novaj internaciaj poetoj, kaj fidele konstatadis la noblecon de la ideoj, kiuj allogas la tutmondan esperantistaron. De nun viaj aleoj, viaj placoj kaj monumentoj ĉe ripetados la belan kaj fratigan himnon, kiu estas ĝermo de nova amo, burĝono de nova vivo, kiu, greftita sur la malnovan trunkon de la latinlingvaj popoloj; interplektita kun la fortika branĉaro de la anglo-saksaj gentoj; kaj isokulante vigecon al la dekadencia slavismo, interrilatigos kaj kunfratigos la rasojn kaj la diversajn civilizaciojn, tiamaniere ke, helpante unu la alian, la popoloj efektivigos fine la belan sonĝon de l'homaro, konforme al la penso de nia lingva Majstro:

La popoloj faros en konsento
Unu grandan rondon familion

D-RO JOSEF CASANOVAS, pastro

Nova aplaŭdado sonas post la parolado de la prezidanto, kaj sinjoro Urbestro eldiras la ritan frazon: La festo estas finita.

La Reĝino kaj la Ama Kortego forlasis la scenejon, kaj la samideanaro adiaŭnas ilin per kantado de «La Esperas, kiu sonas kiel triumfa himno, bele kronante la tre ĉarman feston, kiu efikas profunde, favore al nia ideo.

Post la Floraj Ludoj, la Reĝino regalís per lunĉo ĉe la Ateneo siajn korteganinojn, la laŭreatojn kaj la aŭtoritatulojn. Per sia afableco legis ĉiujn familioj Macià kaj Morera, kiuj tiel sciis honoris siajn invititojn. Estu ĉi tie esprimata al ili la plej grandan dankoŝ, ne nur por tiu malavara regalo, sed ankaŭ kaj ĉefe por la helpo, kiun ili liveris al ni per la reputacio de siaj nomoj, kiuj restos kune kun la memoro de ĉiuj niaj festoj kongresaj.

FERMA KUNSIDO

Je la sepa vespere ĝi komenciĝas en la Ateneo. Prezidas S-ro Grau, kiu donas la parolon al S-ro Josep Vidal, kiu nome de *Tarragono Esperanta* salutas la Kongreson.

Oni decidis unuanime sendi dokumenton de simpatio al D-ro Zamenhof.

La Kongreso elektas por la venonta la urbon Reus, kie samtempe kun la

VII^a Kongreso de la K. E. F. okazos la 1^a de la Hispana Konfederacio. S-ro Aguadé, prezidanto de la grupo *Nova Semo*, de Reus, dankas por tiu elekto kaj esprimas sian esperon, ke lia urbo gastigos festaron tiel sukcesan kiel la okazintaĵ. Per aplaŭdoj oni premias liajn vortojn.

S-ro Grau prezentas al la Kongreso resumon de la tasko farita de la Komitato kaj elokvente laŭdas ĝiajn membrojn, petante la kongresanojn, ke ili reelektu por la venonta jaro la saman komitaton, kiel justa premio al ĝia klopodo. Per aplaŭdoj entuziasma estas reelektita la antaŭa komitato, nome de kiu S-ro Balsells sincere dankas.

S-ro Puiggali faras la peton, ke oni dediĉu al la prezidanto de la Kongreso varman aplaŭdadojn por lia lerta gvidado de la kongresaj taskoj, kiu tiel sukcesis, ke oni povis alpreni ĉiujn decidojn unuanime.

Post la ovacio, kiam starante la kongresanoj al li faras, S-ro Grau kortuŝite dankas, kaj petas ke oni ne forgesu la helpon, kiun la Kongreso ricevis de la parlamenta kaj provincaj deputitoj por tiu distrikto, de la aŭtoritatuloj, de la diversaj societoj kaj gazetoj enurbaj, kaj ke oni danku ilin, esperante antaŭ saman senton al la organiza komitato, kiu tiel bone ĉion aranĝis sub prezido de S-ro Escofet por pli granda sukceso.

Kaj meze de grandaj aplaŭdoj oni fermas la Kongreson.

SOLENA BALO

Post la vespermanĝo, je la deka horo komenciĝis en la societo «Fomento» la koncerto kaj balo organizitaj de tiu societo honore al la kongresanoj. Kvankam kelkaj el tiuj ĉi estis jam forveturintaj, restis sufiĉa nombro, kiu partoprenis en la brila festo. La plej distingindaj personoj de la urbo volis per sia ĉeesto montri kiom ili bedaŭras ke la kongresaj horoj tiel rapide forpasis, kaj pri tiu temo oni ĉie babiladis. La balo daŭris ĝis la dua nokte kaj ĝi lasis en ĉiuj neforgeseblan rememoron.

Lundo, 18^a

LA POSTKONGRESO

Kvindeko da esperantistoj restis ankoraŭ en Vilanova : kelkaj el ili, Terrassa'anoj, veturis al Sitges per velboato kaj tial ne ĉeestis la interesajn vizitojn, kiujn oni faris matene al la Industria Lernejo, kie S-roj Crusat, Mestres kaj Suñé, la afablaj profesoroj, montris ĉion detale, kaj al la Biblioteko Muzco Balaguer, kies riĉaĵojn oni admiris.

Je la dua posttagmeze oni forveturis vagonare al Sitges, kie ni renkontis la samideanojn boate veturintajn, kun kiuj ni faris viziton al la Urbodomo (kie ni lasis salutkarton al la Urbestro), kaj al la kurioza muzeo «Cau Ferrat». Promeninte tra la urbo kaj pozinte antaŭ nia

samideano Ullar, fotografisto, oni iris al la stacidomo, sur kies kajo adiaŭtis sin reciproke la samideanoj laste restantaj.

Al la ĝojo pri la sukceso, miksiĝis en ĉiu koro, ĉagreno forlasi la karajn amikojn, kun kiuj oni travivis belegajn momentojn, kaj tial ĉiu buŝo malfermiĝis en unu sola diro: «Adiaŭ! Ĝis la proksima en Reus».

Kaj pli ol unu ni vidis, kiuj ĉe rando de palpebroj kaŝis emocian perlon.

RESUMO

La preparo de la Kongreso, eldono de propagandiloj, programoj, k. t. p., la paroladoj propagandaj okazintaj en la urbo, ne sukcesis tamen vekti la tutan loĝantaron al nia ideo. Ni renkontis nenium baron, sed la metio restis malvarma. Ĉe kelkaj personoj eĉ malfavora.

Sed, alvenis la unuaj vagonaroj, vidiĝis ĉiuloke nia verda stelo, plenigis la stratojn la kongresanoj, sciigis la urbo pri ilia nombro, kaj ŝajnis kvazaŭ varmigi la indiferenteco kaj degelus la glacio de malfavoro. Kiam la urbo sciis ke pli ol 300 gekongresanoj (*sen ia trograndiĝo*) el ĉiuj partoj de Katalunujo, kaj eĉ alilandaj, estis veturintaj al Vilanova, oni komprenis ke movado, kies celo ne estas la akiro de tuja materia profito, kondukanta al unu loko tiom da personoj, estas grava movado. Kaj ĉio estis al ni proponita kaj ĉiuj facilajoj estis al ni donitaj.

Oni ekvidis la Ekspozicion, oni sciis pri la ĉeesto de oficiala delegito de la Ministro de Instruado, oni ĉeestis la Florajn Ludojn, kie la sonoreco de nia lingvo konvinkis eĉ la plej skeptikajn, kaj la urbo estis jam gajnita al nia afero. La gazetoj publikigis vastajn raportojn, konataj personoj publike esprimis sian simpatian al nia ideo, multaj konfesis sian eraran antaŭjuĝon, kaj la organizintoj de la Kongreso, kiuj ifoje devis vole-nevole toleri neplaĉajn aludojn, ricevis la ĝeneralajn gratulojn.

Jen la efiko de la Kongresoj: ĉu la almito de unu urbo ĉiujare estus ebla sen la sindona kunagado ĉies, sen la kunigo de la individuaj fortoj? Per niaj kunvenoj ni preparas la kampon; per niaj entuziasmo kaj kuraĝo ni pretigas la semojn. Ĉu tiuj ĉi povos neflori, se ĉie oni profunde ellaborus la teron, kiel ĉe la urboj atestintaj pri nia forto? Ĝoju ni, katalunaj samideanoj! Ĝoju ni, ke, se ĝis nun nur en Katalunujo okazis similaj festoj, de post hodiaŭ per la kunigo de la ĉies fortoj en la Konfederacio, kiun ni ĵus starigis, ni povos helpi la almiton de aliaj urboj, kie ankoraŭ la sankta lukto por nia idealo ne povis venki la muregojn de indiferenteco.

Ĝoju ni! Ĝoju... kaj laboru! Vivu la helpa lingvo!

SCIIGO PRI NIA MAJSTRO

El la oktobra numero de «La Holanda Pioniro» ni kopias:

«D-ro L. L. Zamenhof. — Kun ĝojo, ni fine povas ion komuniki pri la sorto de nia majstro kun sia familio. En Aŭgusto, kaj Septembro, nia administranto spertis ke tuta antaŭa Rusa Polujo, ne plu havas poŝttrafikon. Sendoj tra Ruslando kaj Germanujo por Polujo ambaŭ revenis kun la surskribo : neliverebla.

Lasta numero de «Germana Esperantisto» informas, ke D-ro Zamenhof kun sia edzino, malgraŭ la malfaciloj rezultintaj el la sieĝo kaj okupo de Varsovio, per la germanaj trupoj, restis en tiu urbo (nuna adreso ul. Krolewska 41) kaj troviĝas en bona sanstato. Kelkaj esperantistoj el la germana armeo vizitis ilin. Oni esperas, ke rekta interkomunikado baldaŭ realiĝos.

Esperu ni, ke D-ro Zamenhof ankoraŭ ĝisvivu plibonajn tempojn, en kiuj la popoloj por ĉiam interpaĉiĝos, al kio Esperanto multe povos kontribui. — J. L. BRUIJN.»

GARANTIA KAPITALO DE K. E. F.

LISTO DE GARANTIAŬTOJ

S-roj Josep Serrat, 50 ptoj.; Gaietà Balsells, 100; Antoni Cadorniu, 100; Josep Grau, 25; Josep Buyé, 5; Gustau Galceràn, 25; Josep Puiggali, 5; Artur Casas, 5; Mariàn Solà, 5; Manuel Bordas, 5; Pere Navas, 5; Antoni Viñals, 5; Jaume Grau, 5; Artur Torné, 10; Frederic Mensa, 10; Josep Boireu, 5; Daniel Martí, 5; Francisco Terradell, 5; Andreu Terradell, 5; J. Julivert, 10; J. Sole i Granell, 50; Jacinto Bremón, 50; pastro Josep Planas, 30; pastro Josep Casanovas, 15; Jacinto Figueras, 5; Josep Ventura, 10; Magi Soler 5; David Llop, 25; F-inoj Amalia Gili, 5; Mercè Gili, 5; pastro Antoni Ribas, 25.

Ĉiuj federacianoj estas invitataj subskribi la garantian kapitalon, kiu nur estos elspeszata en okazo de defcito.

ENLANDA MOVADO

BARCELONA. — La 14ta de Aŭgusto okazis en la *Barcelona Hejmo de la K. E. F.* publika interdiskutado pri la temo «Ĉu la grupoj povus plintensigi sian propagandon?»; partoprenis en tiu interdiskutado anoj de la grupoj *Ĉiam Antaŭen*, *Barcelona Stelo*, *Supren*, k. a.

S-ro Joseph Vannier, franca esperantisto parolis la 21^{an} de la sama monato pri la temo «Miaj spertoj pri la utileco de Esperanto en vojaĝo. De Germanujo Barcelonon». Li pruvis ankoraŭ unu fojon, kiom utila estas nia lingvo en ĉiu okazo.

La 28^{an} de Aŭgusto oni faris specialan eksperimenton, kiu montris ke Esperanto estas vere literatura lingvo. Paragrafon en kastila lingvo tradukis france kaj germane S-ro Ledergerber, esperante kaj katalune S-ro Doménech. Tiujn kvar tradukojn retradukis al kastila lingvo, nekonante la originalan frazon, S-ro Soriano la francan, S-ro Berghänel la germanan, S-roj Guilleumot kaj Navas la katalunan kaj S-roj Guixá kaj Grau (Jaume) la esperantan. La rezultatoj estis tre bonaj, pro kio ĉiuj tradukintoj ricevis merititan aplaŭdon.

Nia svisa samideano S-ro Willy Ledergerber parolis la 18^{an} de Septembro pri «La verkoj de Heine tradukitaj esperante. La parolado estis tre interesa kaj S-ro Ledergerber multe gratulata.

— La 25^{an} de Septembro okazis festo en la teatro de «Escuela Práctica de Declamación» profite de la Hejmo. La amatoroj, lernantoj de la «Escuela» F-inoj Gimenez kaj Ruiz kaj S-roj Viñas, Giménez, Ociás, Gabandé, Rodríguez, Poch kaj Pradell bone ludis la komediojn «Sirena» kaj «Las dos joyas de la casa» inter kiuj estis bone prezentata, de niaj geamikoj F-inoj C. Leonor kaj M. Grau kaj S-roj J. Viñas, J. Delclós kaj W. Ledergerber, la bela komedio de S-ro W. van der Biest traduko de S-ro Gil «Amors esperantistes».

La festo finiĝis per dancado je la unuaj horoj matene. Ni dankas ĉiujn partoprenintojn, kiuj tiel sukcesigis la feston kaj speciale S-ran Viñas, kiu tiel bone aranĝis ĝin.

— Dum ilia restado en Barcelona vizitis la *Hejmon*, la entuziasma pioniro de Bilbao, S-ro Victor O. de Allende kaj lia distinginda edzino. Ankaŭ ni ricevis la viziton de S-ro Andrés Piñó, el Valencia, prezidanto de «*Federación Esperantista Leonés*». Estis por ni granda plezuro akcepti ilin kaj ni esperas ke ilia vojaĝo estos fruktodona por la organizo de l' esperantistoj hispanaj.

— La barcelonaj K. E. F.-anoj atente invititaj de la Urbeŝtaro ĉestis la 19^{an} de Septembro la feston por la starigo de la unua ŝtono de la monumento al Pi i Margall. Sub la standardo de *Ĉiam Antaŭen* kuniris granda nombro da samideanoj, kiuj volis honori la eminentan viro, kiu antaŭ multaj jaroj laŭde parolis pri Esperanto. Dum la manifestacio, en kiu pli ol cent standardoj fliris en vento, nia verda altiris la ĝeneralan atenton.

— La kurso kiu klarigas D-ro Coll en la Universitato estas granda sukceso; ĉeestas en ĝi 45 lernantoj. Diversaj societoj neesperantistaj dankis la sendon de la afiŝo anoncanta tiun kurson.

— En la grupejo de *La Roso* S-ro Josep Grau parolis la 24ta de Oktobro pri la «Utileco de la internacia lingvo Esperanto» antaŭ kvindeko da personoj. En tiu grupo estas malfermita kurso, kiu okazas lunde, merkrede kaj vendrede de post 9^a vespere.

— La saman tagon vespere en la sidejo de *Nova Senŝo* S-ro Josep Grau faris paroladon antaŭ pli ol 300 laboristoj kaj lia laboro rezultis fruktodona, tial ke en la kurso malfermita en tiu grupo ĉeestas 40 lernantoj. Alparolis ankaŭ la ĉeestantojn S-ro Allende, el Bilbao, kiu resumis ĉion diritan de S-ro Grau. S-ro Guitart en nomo de la grupo dankis la parolintojn.

— Ankaŭ la 24ta de Oktobro D-ro Joaquim Coll parolis en la grupo *Paco kaj Amo* pri la temo «Al la homa frateco per Esperanto»; multaj gratulojn ricevis la parolinto. Du kursoj estas klarigataj en la dirita grupo.

— En la grupo *Libera Stelo* parolis S-ro Josep Grau la 31ta de Oktobro en la festo inaŭguranta la kursojn kaj antaŭ multenombra ĉeestantaro.

La sama grupo faris ekskurson la 19ta de Septembro, dum kiu oni vizitis la belajn ĝardenojn de Marti Codolar, kaj alian la 10ta de Oktobro por viziti la monaĥejon de St. Cugat del Vallés. Ili ankaŭ estis sukcesplenaj.

— La grupo *Barcelona Stelo* publikigis foliojn, kiuj certe multe helpos nian propagandon en ĝia kvartalo.

En tiu grupo, la 14ta de oktobro okazis la kursofinaj ekzamenoj. Tribunalon konsistigis S-roj Amades, Domenech, Guilleumot kaj Pellicer, profesoroj diplomitaj de K. E. F. Post brilaj pruvoj akiris ateston en la unua kurso: 1, F-ino Cinta Navas; 2, S-ro Manuel Sorolla; 3, S-ro Francisco Alfonso; F-inoj E. Pascual, Concepción Leonor, S-ro A. Coma. En la dua kurso: 1, S-ro Jaume Grau; 2, S-ro Enric Alba; 3, F-ino Rosa Cortés; 4, F-ino Angelina Leonor; S-roj Joan Coca, Bernabé Mira, Pere Llisteras.

La sama grupo organizis lunĉon, kiu okazis la 13ta de Novembro, honore al S-ro Grau gajninto de la Natura Floro, kaj al S-roj Domenech, Navas kaj Guilleumot, laŭreatoj en la konkurso. 85 ĝeĉeestantoj briligis la feston, kiun S-ro Rey nome de la grupo dediĉis al S-ro Grau. Post li elokvente testis, jen esperante, jen katalune, S-roj Domenech, Serrat, Mesa, de *Nova Senŝo*; Salvat de *La Roso*; Blanch, de *Esperanto kaj Patrujo*; Navas; Bordas, de *Semo*; Campdelaereu, Sararach, Turón; Hoertas, de *Fervojistia Stelo*; Piñó, de «*Federación Esperantista Levantina*»; kaj Grau. Estis legataj multaj versaĵoj esperantaj, kaj la festo finiĝis per balo.

— La 9ta de Oktobro, ĉe la «Unión Ferroviaria, S. C.» antaŭ pli ol 100 fervojistoj S-ro Josep Grau faris propagandan paroladon por prepari la malfermon de kurso de Esperanto, kiun tie klarigas S-ro Domenech ĉiutage. Estas granda entuziasmo inter la fervojistoj, al kio kontribuis multe la artikoloj aperintaj en la *Bulteno* de la dirita Asocio. La fervojistoj de «Unión Ferroviaria, Sección Norte» turnis sin al siaj kamaradoj de *Fervojistia Stelo* petante de ili permeson ĉeesti iliajn kursojn.

MIERAS. — La ĉi-tiesaj samideanoj unuanime interkonsentis kaj fondis grupon *Esperanta Fervoro*, kies Komitato estas jene: *Prezidanto*, Jacinto Ribas; *Vicprezidanto*, S-ino Concepció Moret; *Sekretario*, Lluís J. Bover; *Vicsekretario*, S-ino Maria Ribas; *Kasisto*, F-ino Dolors Oliveras; *Kalendaristo*, Rafael Riera; *Bibliotekisto*, Tomás Ribas; *Bibliotekistino*, F-ino Nuria Teixidor; *Volondantinoj*, F-inoj Assumpta Busquets kaj Petronilla Riera. Tiu grupo aliĝis al K. E. F.

La 6ma de Oktobro en ĝia sidejo estis malfermata kurso kiun gvidas S-ro Lluís G. Bover. Aliĝis je la komenco 15 lernantoj, kaj nun la afero progresas. — *La Delegito*.

PALMA DE MALLORCA. — En la lasta kunsido okazinta ĉe *Esperantista Klubo Palma* oni elektis la jenan Direktantan Komitaton: *Prezidanto*: S-ro Narciso Bofill; *Vicprezidanto*, S-ro Juan Salom; *Sekretario*, S-ro Juan Mascaró; *Vicsekretario*, S-ro Juan Gil; *Kasisto*, S-ro Mateo A. Obrador; *Bibliotekisto*, S-ro Antonio Rámis; *Volondanto* 1.ª, S-ro Juan Aguiló; *Volondanto* 2.ª, S-ro Bernardo Rebassa; *Volondanto* 3.ª, S-ro Francisco Barceló.

Universala Esperanto Asocio (U. E. A.) *Delegito*: S-ro Juan Aguiló, Mision, 4. *Vicdelegito*: S-ro Francisco Barceló, San Miguel, 142.

TERRASA. — La 12ma de Septembro okazis ĉe la kampodomo «Can Arnelles» granda ekskursifesto Esperantista organizita de la societoj *Aplec* kaj *Katolika Stelo* de Sabadell kaj *Lumon* de nia urbo.

Matene je la dekunna horo, multaj veturiloj venis el ambaŭ urboj, plenaj de esperantistoj; ankaŭ venis kun ili samideanoj el Barbará del Vallés; la fiaro de la grupo *Aplec* kantis kelkajn esperantajn kantojn, kiujn ĝoje aplaudis la ĉeestantoj; poste oni dancis sardanojn kaj aliajn dancojn.

Je la unua posttagmezo, 91 kunmangantoj altablĝis, kaj dum la tuta tagmango regis eksterordinara gajeco.

Je la kvara, en bela kaj arta scenejo improvizita en la arbaro, samideanoj el la cititaj societoj ludis diversajn katalunajn kaj esperantajn komedietojn; dum la interaktoj oni faris multe da fotografajoj.

Poste oni forŝveligis aerostatojn, rice oni dancis kaj oni faris grupan fotografajon; je la sepa ĉiuj ekskursintoj disiris adiaŭhinte unuj la aliajn por reveturi hejmen kun granda kontenteco pro la sukceso de tia festo, kiu verŝajne okazos jam ĉiujare; oni kalkulas ke en ĝi ĉeestis pli ol 300 personoj.

«El Día Gráfico» kaj «Mundo Gráfico» publikigis klišojn el la festo kaj la urbaj ĵurnaloj longe raportis pri ĝi.

— La 2ma de Oktobro, je la deka vespere, en la salono de la societo «Juventud Terrasense» S-ro Josep Gran paroladis pri «La servoj faritaj de Esperanto dum la Granda Milito». La elokventa paroladinto estis tre multe aplaudata de la aŭskultantoj.

— La 5ma de Oktobro, oni malfermis en la grupo *Lumon* kurson de Esperanto, al kiu aliĝis 19 lernantoj, estontaj samideanoj. — *La Korespondanto*.

VENDRELL. — La nova komitato de *Fratesco* konsistas el la jenaj sinjoroj : *Prezidanto*, Antonio Julivert; *Sekretario*, Salvador Martorell; *Kasisto*, Josep Sanabre; *BilNietskisto*, Josep Vidal; *Voldonantoj*, F-inoj Beatriu Mercadé, Dolors Framon, Alberta Sanabre. En la lasta kunsido oni interkonsentis komenci la novajn klasojn por viroj dum la monato Oktobro. Oni klopodas ankaŭ aranĝi la novajn kursojn por fraŭlinoj. Nia diligenta samideano S-ro Francisko Guitart estis nomita Delegito de U. E. A. — *Korespondanto*.

VICH. — Por la malfermo de kursoj *Vika Esperantistaro* eldonis bone verkitajn propagandajn foliojn, kiujn oni dissendis en ĉiu ekzemplero de la du urbaj gazetoj.

La 7ma de Novembro, en la «Círcol Literari» antaŭ distinginda ĉeestantaro S-ro Josep Grau faris paroladon pri la nuna stato de Esperanto, kiu havigis al li multajn gratulojn, pro la efiko de la argumentoj montritaj.

VILANOVA I GELTRÚ. — Dum la preparo de la VI Kongreso okazis en nia urbo du propagandaj paroladoj en la sidejoj de la «Centro Democrático Federalista» kaj «Círcol Catòlic».

Faris la unuan S-ro Josep Grau la 26ma de Septembro kaj en la dua D-ro Joaquim Coll parolis la 3ma de Oktobro pri «Esperanto en la Sociologio» kaj li scias interesi la tutan ĉeestantaron.

— La enurba literatara revuo «Themis» publikigis en du numeroj la unuan tradukon al kataluna lingvo de la verkoj de Rabindra Nath Tagore. La belan tradukon de «La Kabulano» oni ŝuldas al S-ro Josep Grau.

GAZETARO KAJ ESPERANTO : VILANOVA I GELTRÚ. — *Boletín del Ateneo* estas plene dediĉita al nia Kongreso. Ĝi publikigas ĝian programon, propagandan artikolon de S-ro Grau, opiniojn de Tolstoj, Reclus, Pi i Margall, kaj notetojn pri nia movado.

Diario de Villanueva y Geltrú aperigis multege da antaŭsciigoj pri la Kongreso, plenan raporton pri ĉiuj festoj, artikolon favoran al la enkonduko de Esp. inter la diplomatojn kaj sciigojn pri propaganda ekspozicio.

La Defensa. Aperigis detalan programon de la parolado, kiu faris D-ro Coll ĉe «Círcol Catòlic», multajn antaŭsciigojn kaj longan raporton pri la Kongreso.

Democracia. Publikigis artikolon favoran, raporton pri la parolado de S-ro Grau en la «C. Democrático Federalista» kaj vastan raporton kongresan.

BARCELONA. — *El Día Gráfico* publikigis du belajn fotografaĵojn el la Kongreso. *Ilustració Catalana* tutan grandan paĝon kun bildoj el la Kongreso. Raporton pri la Kongreso publikigis *La Nació*, *La Vanguardia*, *El Poble Català* kaj *Las Noticias*. Ankaŭ raportis *Foment* (Reus), kaj *El Norte* (Girona), kiu aperigis kvar artikolojn pri la Kongreso.

El Faro del Llobregat (Sant Feliu) aperigis artikolon propagandan de S-ro Pere Domènech.

La tutan verdikton de la Floraj Ludoj aperigis : *La Veu de Catalunya*, *El Poble Català* (Barcelona); *La Almudaina* (Palma de Mallorca); *La Reforma*, *Bages Ciutat* (Manresa); *Germanor* (Palafrugell); *Foment*, *Las Circunstancias* kaj *Diario de Reus*.

Raportoj pri propagandaj paroladoj aperis sur *La Unión Ferroviaria*, (Barcelona); *Ausetania* kaj *Gazeta de Vich*.

OFICIALA PARTO

En la Barcelona Hejmo havis lokon, la 3ma Oktobro, Komitata kunsido.

Oni sciigis ke la fabrikisto de l' insigno de la K. E. F., S-ro Daniel Torrent, akceptis la proponon kiun la Komitato decidis fari en lasta kunsido.

Oni alprenis la jenajn decidojn:

Permesi ke en la ekzamenoj okazontaj en la grupo *Barcelona Stelo* la 14ma nunmonate, oni povu liveri diplomojn de Lernado de la K. E. F.; Sendi komunikaĵojn invitantajn la grupojn nealiĝintajn al nia organizacio, eniri en ĝin; Sendi komunikaĵojn ankaŭ al la ekzistantaj hispanaj federacioj kaj ĉefaj grupoj petante ilin sendi reprezentanton al nia proksima VI^a Kongreso en Vilanova por pritrakti la aferon pri la Konfederacio; Aprobi la bilancon prezentitan de la Kasisto kaj Administristo; Aprobi la oficialan programon de la VI^a Kongreso kaj la financon raporton, kiun prezentis la Komisiono tiucele elektita en la Kongreso de S. Feliu; Proponi en la Kongreso de Vilanova la transŝanĝon de la socia sidejo de la K. E. F., el Sabadell en la Barcelonan Hejmon pro internaj bezonoj; Aprobi la artikolon aperintan en n.º 9 de «K. E.» pri la Iberia Konfederacio, kiel normon por ĝia fondiĝo; Prezenti al la aprobo de la proksima Kongreso, formi Mutualan Esperantistan Asocion, kiel sekcion de la K. E. F., kies celo estas helpi ĉiujn federaciaĵojn asociiĝintajn, en okazo de malsano. — *La Sekretario*, JOSEP VENTURA.

EL REDAKCIO

Niaj kunasocianoj, kiuj senpacience atendis la aperon de tiu numero, traleginte ĝin certe komprenos, kial ĝi ne aperis tuj post la Kongreso. La preparo kaj oedigo de ĝia materialo postulis grandan laboron. Ni esperas, ke oni bone ŝatos la klopodon de la Redakcio, ĝin bone prezenti kun kompletaj raportoj kaj diversaj ilustraĵoj.

La sekvanta numero aperos ĉirkaŭ la 20^a de decembro : ĝi entenas krom la anoncitaĵojn, «Tabelon de enhavo» de la nuna jarkolekto.

Ĉiu membro de la *Kataluna Esperantista Federacio*, aŭ aboninto al KATALUNA ESPERANTISTO rajtos unufoje dum la jaro publikigi malgrandan anonceton, kiu senpage aperos ankaŭ sur *Amerika Esperantisto*

Deziras korespondadon :

- S-ro Rag Costelli Leone, Corso Vitt. Em. II, N. 3b, Padova (Italujo)
D-ro A. A. Jones, 1810 Jefferson st., Philadelphia, Pa. (Usono).
S-ro J. T. Garland, 125 No. 14th st., Omaha, Nebr. (Usono).
S-ro F. W. Spencer, Blackloom, B. C. (Kanado).
S-ro René Pitois, 162, rue Menilmontant, Paris (Francujo).
S-ro H. M. Torrey, P. O. Flint, Mich. (Usono).
S-ro P. At. Kolev, 46, str. Regentska, Sofia (Bulgario). Pri kulturado de abeloj, kokoj, kunikoj, k. t. p.
S-ro Vicente Garcia, str. Valle, 9, Terrassa (Barcelono).
S-ro Enric Alberich, str. Bastard, 3, Terrassa (Barcelono).
S-ro F. Sagrera Cendra, Palafrugell (Gerona).
S-ro J. Llavià, Padró Petit, 3, Palafrugell (Gerona).
S-ro Jesús Ramírez, Martín de Vargas, 15, 2, Madrid.
S-ro Josep Oró, Sant Vicens de Torelló (Barcelono).
La grupanoj de Fervoĵista Stelo, Princessa, 50, Barcelono.
S-ro Jaume Vilalta, Pl. Catalunya, 6, Reus (Tarragona).

Deziras interŝanĝi markojn :

- S-ro J. W. Andrews, 630 Moro st., Manhattan, Kans. (Usono).
S-ro M. Sorolla Sánchez, str. Tantarantana, 11, 2.º, Barcelono.

QVADERNS D'ESTVDI

Revista dedicada especialment a Mestres i Professors

Publicació mensual del Consell d'Investigació Pedagògica de la Diputació de Barcelona sota els auspicis de la MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Preus de subscripció anual

Catalunya, València i Mallorca.	4 pessetes
Reste d'Espanya	5 "
Estranger	5 francs

Número solt : 50 cèntims

Se distribuiràn gratuïtament a tots els mestres oficials de Catalunya i a tots els professors de Centres d'Ensenyança sostinguts per la Diputació

KATALUNA ESPERANTISTO

MONATA OFICIALA PREDORGANO DE

KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

KAJ DE BASKA ESPERANTA FEDERACIO

Redakcio kaj Administracio : Palla, 8. praĵ. : Barcelona

Unu el la plej elegantaj gazetoj. — Tute verkita per korekta Esperanto. — Kun la konstanta kunlaborado de membroj de la Lingva Komitato. — La sola aperanta en Hispanujo. — Kelke da numeroj ĉiujare kun ilustraĵoj

Interesa enlande kaj eksterlande

Propagandaj artikoloj. — Belaj literaturaĵoj. — Bonaj versaĵoj, originalaj aŭ tradukitaj. — Regularo, temoj kaj premioj de la ĉiujaraj INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ (Literatura Konkurso) — Recenzoj pri novaj verkoj. — Sciigoj pri enlanda movado, k. t. p., k. t. p.

JARABONO : Enlande, 4 pesetoj; Eksterlande, 2,400 spesmitoj